

مذکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنجشنبه (۲۸) آبانماه ۱۳۳۳

فهرست مطالب :

- ۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
- ۲ - بیانات قبل از دستور آقای کیهان یغمالی .
- ۳ - بقیه مذاکره در گزارش شور اول کمیسیون اقتصاد راجع بمقررات مرزنشینان کشور .
- ۴ - اخذ رأی نهائی و تصویب لایحه قانونی اصلاحی واصله از مجلس سناراجع بمعافیت گمرکی يك بسته اسباب بازی اهدائی آمریکایا به کودکان بیمارستان بنگاه نیکوکاری و ابلاغ بدولت
- ۵ - مذاکره در گزارش شور اول کمیسیون دادگستری راجع به حل اختلاف بین وزارت راه و شرکت سمنتیشن و اختلاف بین بانک ساختمانی و شرکت چي دونیو بحکمیت وارجاع مجدداً بکمیسیون .
- ۶ - اعلام وصول و طرح و تصویب يك فوریت لایحه قانونی واصله از مجلس سنا راجع به تأسیس مرکز آمار ایران .
- ۷ - اعلام وصول يك فقره لایحه قانونی از مجلس سنا .
- ۸ - قرائت دستور و تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه .

مجلس ساعت نهم و یازده دقیقه صبح بریاست آقای مهندس عبدالله ریاضی تشکیل گردید

- ۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل
 رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .
 (شرح زیر قرائت شد)
غائبین با اجازه - آقایان :
 ناروئی - سر لشکر هما یونی - بختیار بختیارها -
 آقایان - اینخان - دکتر عدل - مرتضوی - روستا -
 موقر - پرویزی .
- غائبین بی اجازه - آقایان :
 دکتر جعفری - فیصلی - طهماسبی - شفیع یسور -
 کرمانی - مصطفوی نائینی - دکتر حکیم شوشتری - دکتر
 اسفندیاری - طالبزاده رودسری - دکتر مصباح زاده -
 دکتر موقفی .
- غائبین مریض - آقایان :
 زند - موسوی کبیری - دکتر حاتم - سلیمانی -
 طباطبائی - مجد - بانو نفیسی .
- رئیس - بعثت تعطیل دپروز صورت جلسه امروز
 حاضر نیست با صورت جلسه امروز روز یکشنبه خدمت
 خانها و آقایان داده خواهد شد
 رئیس - آقای کبیری .

در تمام روزهای که از نظر گران خرید و بیشتن خریدن و اirdazتر فروختن میرود برابری میکند و تفاوت و نغزبان در پناه صدوق شهر تهران صدوق میفرماید این مطلب خبری نیست که دولت را ناراحت کند جناب آقای یکی در آن جلسه فرمودند بیا ایند از تهران دور شویم بگذردی هر مردم مرتزین برسیم جناب آقای یکی این شامیت غزل ما است که همیشه در مجلس گفته ام اما حالا آمدایم پس مطلب اینست که مردم بگویند بیا خارج می شویم و تمام این کارها را برای تهران نکند ما مورد حمله قرار میگیریم اینجا خودتان میفرماید چنان سخن از زبان ما میگوئی اینک مردم میگویم شما وقتی میاید در سال میلیونها برای اینکه مردم تهران و شهرستان ها نان ازراش بخورند اینقدر زمان آتیا در بودجه دولت میگذاردید با قدری برای اینکار بگذارید که تولیدات کشاورزی و حتی کارهای شغلی مردم مرتزین را به سر برایتی بخرند و چیزی آتیا را که لازم دادند بابت کمترین از آنچه نامشده آنها با نفروشد این بر نامه برای نینجال ادامه بدهد و برای نینجال بر نامه ای اقتصادی و کشاورزی اجناسی برایشان طرح کشید که عمیق باشد و کس مسکن نباشد و این لایحه در مردم مرتزین وارد داد و اینکند به مطلب بگذرد دولت در کار داد میگوید من در این جزایر چرخ دارم اینکارها را بکنم در ماه دیگر میگوید هر جا که دولت متقاضی دانست مشمول این لایحه خواهد گردید چرا فقط پنج جزیره را اسم میبرد چرا قانون میگذارد فقط برای پنج جزیره اختیار دیگر مرتزین را و لفتنکی ایجاد میکند بگویند دولت چرا متقاضی دانست درمزه و مسکنین جزایر این عمل را خواهد کرد چه لزومی دارد که اسم ببرد که من در یک گوشه مرتضی و ششم آقای آموزگار در یک گوشه دیگر مرتزین در لایحه بودند در لایحه میگویند فقط از نظر مرتزین بودی و جزایر که دولت متقاضی دانست این مطلبی است که جناب آقای آموزگار هم مؤول باشد باشند، قبول ندارند و جناب آقای (آموزگار) برای تهران مرتضی و ششم (ولئی مستشار) برای پنج جزیره بنامند که تولید حب و بغض کند اما اگر بخواهم بگویم که وقتی

دولت صوب این لایحه را از مجلس گرفت مبارزه با قاجار میکند و بنگار دارا دارا سوء استفاده کنند عملا دیده شد که این از قدرت دولتها خارج است بودجه کافی برای این کار دارند و که نتایج کلی یافته و مقصد مشترقی برای این لایحه صوب شود باند بزرگه قاجار مردم محروم خواهند کرد و با اطفال این لایحه بکلی محروم خواهند کرد و با اطفال این است که آن مرتزین که بیرون یک جنسی را میآورد بدون حقوق کمترین قدرت و توانایان ندارند که جنستان را بیآورند نه در این توانایان ندارند، باند قاجاریه پیدا میشود و بعد اطفالی از دست بند می آورد و دولت را با قاجاریه میکند اینک جناب نقض غرض است دولت بکار عبت کرده و کمکی هم باین افراد نداده است منتفع توی چیز دیگران میرود (آموزگار) - قاجاریه از مقصد می آورد نه از جزایر (ولئی) - معروض مرتزین اگر حتی آورد جناب آقای آموزگار در دستش بیرون میاید آن که جناب ندارد که بیرون توی شهرها با نفروشد باید نفروشد بکس دیگر (کبیری) - قاجار اطلاع ماورین مرتزین وارد میشود (صحیح است) اگر غیر از این بود و وارد نمیشد و پشت دروازه تهران نفروشد بکس سیکار جواهران بگریزند این باید ۶۰۰ کیلومتر راه را طی کند تا بیاید تهران، یکی از مطالبی که امپلیضتر همایونی همیشه بدو تها تومس فرموده موضوع عدالت اجتماعی است جناب آقای یکی بعد متوجه این مرتزین است که فرمودید از تهران شروع را کثرتش بنده به شهرستانها و نقاط دور افتاده و واقعات باید اینجا تمت کند حتی با آوردن قاجار توی کس بگویند که تمام بوجه به با قاطع دیگر کشور که محروم بوداند صرف شود بنده خیال میکند که پسندیده و بیجا باشد ماباید باینهم اصولی بکنیم جناب آقای آموزگار و در قضاوت مرتزی که بنده هم بومام، قضایا سبستان و بلوچستان را هم دیده ام متأسفانه و دشمنان خیلی بدتر از سبستان این جزایر است جناب آموزگار فرمودند که این جزایر فقط سه نفر بودند که دوترا آنها مسولند این قانون چه اثری دارد برای اینها فرمودید

ترا کتور و تلمبه می آورد ولی کسی آنجا نیست چقا بنده دارد آهنا چیزی ندارند بر ندارند آن کارهایی که ما دادیم برای مردم ایران کمترین چیزی آنها نمانده آنچه بنده بیدار بماند باشد نای بود و نای روستاها و مرتزها جزایر که متأسفانه یکی بعد از دیگری خالی شده است و همه آمدند در تهران و شهرستانها بریند در موطن اسلیشان کار بکنند و با اطفال باشند والا بفری اینکده سه نفر نتایج کلی و تسهیلات برایشان فراهم شود و مرتزها در سالیان ماضی بفرام کنند باشند نفر این عده بازمی آید در بند این جناب آقای مهندس والا ناشر اعلام عمومی هشتم در این مملکت بنامبار ملوک بودجه مملکت در دستش بفرای آنجا تقسیم بنده جمعیت مملکت مافتند و در این مملکت و محدود و اللها بنده اینها تقصیر بر میآورد و این انتظار برای مجلس دوره بیست و یکم بگذارید که عدالت اجتماعی بر قرار شود و در آن مملکت مردمی در هم نیستی شود، مثلا سرخی یکی از مرتزها یعنی شما است سرخ سراری اسید هزار هکتار زمین است و تسویبت کمالات این زمین را تسبیح کرده هیچ استیجابی به تسبیح نیست و تا یک مرتزی آن کود است و خاکش را باید آورد در سایر نقاط کشور برای کود مصرف کرد نام این منطقه دارای ۵ هزار جمعیت است سرخ در ۲۰ سال قبل ۱۹ هزار مازاد غله تحویل میداد حالا صرف خود وقت لایموت مردم خود را ندارد و از شهر مهم میآورد این لیلی است که عدالت اجتماعی رعایت نشده مردم در ندارند چاده ندارند اسفالت ندارند هیچی ندارند آنجا استعداد دارد در ۱۰ کارخانه بگذارند چه لزومی دارد که کارخانه اطراف تهران باشد آقا بانا کثرت کند کیند تا این کارها را نکند مملکت نیتا باید نسیکند این یک مطلب حقوقی است یعنی خواهم تمام مطالب را عرض کنم در سران بدهم که سرخ ما چطور است و سرخ آن طرف چطور بدست سرخ میبینم کلاتر سرخ ما سرخ میزند با کارهای بسیار بدیدر بدستهای دیگر ممالجه است که در خاک یکسانه چاره ای اینک عداوت اجتماعی است بودجه همه در تهران میفرمودند این حقایق اصولی است و صلاح نیست که بنده برود در یک کم و الا خیلی درودار آقای مبارک کشمش کاجانتر بگذارند این مردم سبستان

و بلوچستان غلبه بخورند یا نه؟ چرا؟ برای اینکه عدالت اجتماعی نیست برای اینکه این بودجه ما صحیح مصرف نمیشود استعاضای بنده این است که این فرمایش مفسر امپلیضتر همایونی در مورد تأمین عدالت اجتماعی از طرف دولتها بشود عمل تا تمام این درها دوا بشود (احسن) - (احسن)

۳ - بقیه مناکرات در گزارش شور اول کمیسیون اقتصاد راجع به مقررات مرتزینان کشور

ولئی - وارد دستور میشود و مآذال کار گزارش شور اول کمیسیون اقتصاد دوازی راجع مقررات مرتزینان کشور مطرح است فراتر میشود.

(شرخ زیر خوانده شد)

مآذال - ما سکنین جزایر کیس - فاوور - شیخ قنوب سیری و ندره ای مجازند از تاریخ صوب این قانون هر نوع جنس بیشتانی اجناس مورد لزوم و غیره مجازند در حدود احتیاجات محل بدون پرداخت حقوق و عوارض سارانی است و سود و بازگاری آنها فقط وارد و همچنین اجناس صادراتی محصول محلا بدون پرداخت حقوق و سود و بازگاری آنها برای مجلس کمی و نهادن برای سارانی بنامند.

نصیره - اجناسیکه طبق این ماده وارد جزایر مذکور میگردد در صورتیکه بشو اوند آنها باشد کتور محل نامند باید بود و الا مستقیماً بیک از اذفان کمر که مجاز ساحلی اقهار و باستانه از بشود کپها و تسهیلات مرتز در این قانون و رعایت مقررات کمر که انحصار بازرگانی ترخیص نامند در غیر این صورت قاجار نلفی خواهد شد.

ولئی - آقای مهندس والا - بنده در جلسه گذشته استعاضا کرده بودم در تقریر این لایحه اجازه داده شود فرستی بدست آمد که در بحث مواد این کمر بشود رعایت جناب آقای کپها یعنی بقدری مستند بود که بی سبب از آن شدم که معارضه بشود متأسفانه ما در امور بودی توجه باسول اساسی در باره ذوق مسئولیت از خودمان هستیم مسکنات بقیه من این یک گناه باشد باید بدو این گناه متوجه کبیت متوجه درک با مردم باشم

تفکیلات است و تقسی کسبه به کسب
مطلب میسریم می بینیم آنچه ظاهر امر است ما بیشتر به
نوجداریم تا نابین ملأاً سواحل جزایر خلیج فارس بقدری
اهدیت دارد که به عقیدم اگر شاهنشاهی متوالی در آن بحث
بشود در این به نتیجه قطعی بازم کم است این فرصتی
که بدست آید که در برابره این لایحه سواحل جنوب بدست
شود علامه حسن علی خان میران و نماینده گان محترم
مجلس است با بعیت خلیج " سین فلان ما در یک شش ماه زمان
قرار گرفته ام و در این میازره اصولی یک طرف ملت ایران
قرار گرفته است که باید با قلع العود هتیار باشد و این هیت
حاکم باید مسئولیت این کار را بدست بگیرد و بگردن
بگیرد سواحل ما را آیتان وضعی قرار گرفته اند که اگر
توجه فوری نشود تبلیغات سوئی که دشمنان ملت ایران
منازیرین متخلفان و طرفه متعلقه عنوان می کنند خدای کرده
مؤثر واقع میشود و وقتی این افراد احساس محرومیت می
کنند و توجع و عدم توجه می دهند که کارن این دریا مملکت است
سایر مباحه برایشان موجود باشد این احساس حقارت می
کند و جلال وطن می کند همین دلیل است که سواحل
ما خالی از سکنه شده وقتی که منابع و رانگه میکتیم
با توفیق و زیر نظرین پانگه های کشتیرانی و ساختن کشتی
در صحرای کویا و دلت و جویبار از گرفته بود درصحن
جنوب ما بوده است بنادر ماریون اقتصادی داشته حالا چه
شده است اینها دلیل برین نوعی هم مگر است حالا آلمانان
یک لایحه ای را آورده اند و مورد بحث قرار داده شده یک
توسیع مباحه ای در گذشته دوران که این لایحه توسیع مقنن
قانونی بود و بعد لایحه ای که در این باره است
در بدو و تغییریدرستی پیدا نشود کار خود را می کند چرا
می آید در یک جلسه دو مجلسی را نگذارد و با قاعاً چه
کاری بهتر از این است که مابنه بنادر جنوب نام سواحل
جنوبی مرز خلیج و جنوبان را که در دستخوش
آیتان ناراحتی است جنوب این مردم که نامه
هایی که برای من می رسد اگر واقعاً یکی را بیادوم
دیشب این زبون جناب آقای خود را می خواهم
مشوید بعد از هر ترسش برای این که
پکوزند در سواحل جنوب این زبانه گن آیتان شایق است
که مثل قرون وسطی است ولی در آن طرف کار هست نان

هست امنیت هست آسایش هست (فولادوند - انظوروا
هم نیست) مذاکره اینها است آقای فولادوند بنده میخواهم
اعدا کنم عدد گذشته روز به سیاس من در گذشته آیتان
روشن است که شاید به پیوجیه نقطه مبهمی ندانسته باشد
اگر اینجا یک مطلبی را بخوان میکتیم خدا را شاهد میگیرم
که بغیر مصالح است و از نظر وظیفه وجدانی است، گوئی
را که اول مزیند آنکی را در نان نادان بقدر با ما شرا
و با خودتان را (توجهی - فرمایش جناب عالی حسین
است ولسی امنیت در جنوب هست) معذرت میخواهم بنده
حرفم را پس میگیرم امنیت هست از نظر امنیت اجتماعی
عرض کردم - از نظر امنیت انتظامی البته هست و خوشبختانه
از نظر انتظامی در سراسر کشور ما بسیار آرامی است
این بهترین امکانات را میدهد که بتوانیم ناظمی خودمان
را وفق کنیم بنده عقیده دارم دولت باید در راجع سواحل
جنوبی یک کارزاری بمجلس بدهد تا به نتیجه پیوجیه صادر
آید آنچه است اگر در جلسه علنی هم صلاح نباشد تا شای
جلسه خصوصی بکند، در این لایحه فرمایشی آمده ام
روی یک استثنائی قرار گرفته ام بنده موشا و فلان بندر
و فلان جزیره چه فرقی دارد در اینجا صحبت در اینجا
و صحبت نیست جناب آقای دکتر عدل طباطبائی در اینجا
اولیت این است که همه میخوانند و لوزی بکنند نیاند
سختنهایی ملقین می کنند از وضعی که دولت میکند حاضر
است ما که نمیگوئیم این تسهیلاتی که فراهم آوردند کمش
بکنند اینمگوئیم بگذارید کنید تا تمام می شود چه بیشتر
مالک ایجاد شود در سواحل جنوبی ما آسایش برای مردم
ایجاد شود در سواحل جنوبی ما طوری باشد که مردم با
میل و رغبت در آنجا کار بکنند طوری باشد که اینها از
فرام بدیشی فرار نکنند بنده کافدی
دارم که سه عادی از ایرانیان در یک جائی
رفته اند اجازه بغیر ما نیستن را بیادوم بعدی به شای
همنه میزند، بعدی آنها را ناراحت کرده اند و بعدی
آسیبات سوه علیه ایرانیان در آن مناطق مؤثر واقع شده
که اینها نه میگویند برگردند و نه میخوانند که اینها
کنند ما این مملکت را درم تا این اندازه خدایند بیاید
مواعب طبیعی و نعمت های این مرحمت فرموده چرا

توسیع آزان بهره برداری کنیم باین دلیل نمیتوانیم
بهره برداری کنیم که توجیه با نبودن مباحل میکتیم
هشاش تهران است هر چه میخواهیم برای تهران
میخواهیم هر کاری میکتیم برای تهران است البته خوب
است و دولت ما دولت جناب آقای منصوره که به تمام
کنوز و ارضی، نظرات کفد سوارت میکتند چرا بیرونند
ما هفته در جنوب میمانند و همانجا هیئت دولت خودشان
را تشکیل بدهند باید خدای نکرده از لاله باید کرد
از زلزله بدتر آمده مورهانه که به پایهای عمارتی میاند
خطرش از حوادث آبی خیلی بیشتر است برای اینکه
مورهانه را کسی نمیبیند وقتی متوجه میشود که طاق
بر رفته و این طاق روسی چه کسی فرموده بزرده و روسی
سر بنده و شما، ما از دولت خودمان با کار سهول و منتع
میخواهیم و این کار ختر میخواهد، طرفت میخواهد، از
وقت بخواهد، ما مأمورین لوزی میخواهد، سرف وقت
آقای منصوره ما فوق العاده خوشحال میشوم که اگر جناب
میخواهد من فوق العاده خوشحال میشوم که اگر جناب
آقای منصوره ما فوق العاده خوشحال میشوم که اگر جناب
بگوید و بگوید من یک برنامه یک ماهه ای دارم برای
جاهلگی و افساً احتیاج دارد به نظارت و وقت بیشتر،
بدلوزی بیشتر جناب آقای کیهان بغضای راجع به
سرخی فرمودند و من میگویم جناب آقای کیهان بغضای
تفاخر شخصی نیست من میگویم در دوره بیشتر در جهان
کوتاه فرصتی بدست آوردم عرض کردم مملکت
ما یک تناسب بی جهتی از لحاظ اجتماع
جمیعت پیدا کرده باین معنی که در شهر تهران
و دیولپون و خرده ای جمیعت وجود دارد در دوره ای
دوم شهر ما بیش از سیمه هزار نفر جمیعت دارند این
تناسب به پیوجیه صحیح نیست این تناسب نه تنها صحیح
نیست بلکه مشکلاقی هم بوجود آورده در حالیکه
مشکلون که اشاره مند متنها مملکت ایران تهران نیست، آن
جزیره خارک هم وضعی خاص و خاص است برای ما مقدس
میگویند وضع جزیره خارک بیشتر موصورت بهتر پیدا
کرده است چها چیز بهتر شده است آمدن آتاسیاب قنلی
در آنجا ایجاد کرده اند این جزیره خارک با شتر ک
های نفسی چرا دولت از نظر خرافه اقتصادی بیاید
تریبی بدهد که در آنجا کارخانه درست شود، ایجاد کار بشود

مگر ساحل انظرول خلیج چه نفسی دارد که ما جمیعت
آن را دارم از دست می دهم و مردم جلاویطن میکتند بنده
معذرت میخواهم که بازم در ذکبات محبت میکتیم مطلب
خیلی مهمتر از است، آلاان این قانون سازی و جاری است
بباید حقیقه فکری بکنید ما وقتی نتوانیم تبلیغات سوه
در کارمان خشن کنیم که عملاً وسایل راحت را برای
فرد مردم بکنیم از لاکتین هر قوی العاده آسان است
اما با گفتن نه دهان شیرین میشود و نه دلها میسرشود ما
در درجه اول کار میخواهیم و ایجاد کار و این کار اولت باید
بکند و الا ایلی هزار تومان اجازه بدهند مرز نشین هاجنس
بیرونند و اینهم بدست خودشان ترسد و مورد استفاده قرار
ندهند و البته نشینه میبشود و همین ناراحتی و ناراضی که
هست بیشتر ایجاد میشود من مطالب بسیار زیادی در این
مورد یادداشت کرده ام و در پیوسته ششخانه می بینم که مجلس
همه نمایندگان محترم بهتر از بنده بدلوزی در این
جانه بدیشی با نفاق یکی دو نفر از دوستان جنگم
آقای بوشهری جناب آقای کیهان بغضای و تقدیم کرده ام
که این مزایا در سراسر خلیج (مهندس سائیه - در سراسر
کجا) در سراسر سواحل خلیج (مهندس سائیه - پس با
اینها با مومال بقید) بله بنده برای همه کشور موقم (دکتر
منند و وزیر - مرز تن جنوب نیست) در تمام مرزها
میادلات جنسی باین صورت نیست اگر ملاحظه فرمایید
می بیند که فقط برای سواحل جنوبی لایحه تنظیم شده
(دکتر منند و وزیر - برای تمام مملکت و مرز نشینان
همه مملکت باید باشد) بیسازوب من استقبال کنیم
فرمایش جناب عالی را جناب آقای دکتر منند و وزیر بنده
می بینم مطالبی را که یادداشت کرده ام جناب آقای کیهان
بغضای و دیگران فرمودند و فقط تعداد ما در این مطالب
توجه بدیشی بشود.
- قوی - آقای مبارکی .
مبارکی - با اجازه مقام ریاست و نمایندگان
معتبر فرمایشات نمایندگان محترم از روز سه شنبه تا امروز
که فرمودند البته همنهاست موافق بودند که کسی به
مردم دروافتاده میگوید و دیگر کسی نیست بنده از همه
نمایندگان در سواحل جنوبی اینها میگویم که دولت آورده اند
بفکر دروافتادگان اتقاده اند و همچنین این مردمی که در

نکر همه جایندند تمسک کینه که فقط بز یک ملک بکنند و بجای او دیگر ملک بکنند و آقایان توجه فرمایند که مرز زمینها یک وضع طبیعی دارند یا رساله یعنی در ۲۴ درمینجا بنده آقای علمبر سر کردم و همچنین بنجاب آقای کز علیخان که وضع مرز زمینها از لحاظ کمرگ خیلی بناجور است یک چیز کمی که از مرزستان بازا یا کستان باجاهای دیگر بیاوردند اینها را از خود بزازگانی تخفیف بدهند و الا اینها که کشتوزوئی دارند نیز اگر کم کسی بیاورند میسرود چون در هشتاد و یک کیلومتر نداشتند بنده میروند و غنچه زیاد می فرستند املا چاهها که بنده قبلاً از آردادم خوب هم بود. ولی وقتی وضع امر مرزی او را به میروند آنگاه آرواست ما میگوئیم که او وضع فریب نیاورد باشد آنه دیگری که در این مرزها هستند همه میروند البته آقای ملک و آقای دکتر علیخان هم در این موضوع کینه بسیار خوب ما یک ضمیمه های میگردانیم که کسی به مرز نشینان شود البته این لایحه بر آید آورده اند بنده تشکر میکنم که بیکر آقاها نامه گیری مرز نشینان آقاها میفرستند فریاد که امر زنجبانی آقای کیوان بدانی فرمودند که باید شرکت تلفونی باشد بسیار بیجاست ولی این ملک اولیه را قطع نکنید تا از طرف دولت کوهکالی بشود که آنها اجناسی که لازم دارند بتوانند بیاورند و بسیار کار بجائی است ولی اول این ملک را قطع نکنید تا از طرف دولت کمک دیگری بیاورند فقط تا رفع نگرانی اینها باشد ما نمیگوئیم قطع به مرز نشینان نماند این ملک بود و معلوم میگوئیم به همه مرزهای ایران کمک بشود. به به جای ایران کمک بشود. همه جای ایران ساری است (احتسنت) بنده یا آقای اموزگار و یا آقای ریگی است آقایان دیگر که از چند تنه میگوئیم بکنند ما نسبتاً کمک بشود همه آقایان از تمام ایران هستند ما میاندازد با دست دراز میکنیم برای کمک به برادران دیگر و با همستی و با عقیقه بانک از دولت میخواهیم و البته امید داریم دولت جناب آقای منصور بانک کمک کند و انتظار داریم چون دولت اغلایی است این کمک را بکنند که دفع نگرانی همه برادران ما بشود (احتسنت) البته همه ما میخواهیم تهران خوب باشد. نه بران هر مرکز ماست و باید آبرومند و خوب باشد ولی ما میخواهیم هیئتوزاری که تهران است بشهر شاهان این کمک بشود

و کمک بشهر شاهانوسه بیدانکند که مردم همه نیاندند که تهران توطن بگیرند که شهرشانی نباشد تهران نیست این انتظار از آن نمایندگان مردم که در این لایحه کمک فرمایند. موافقت کنند و این انتظار را داریم که دولت جناب آقای منصور همیشه در این فکر باشد همیشه کمک بکنند و حتی اینها بکنند که هر مرکز هستند اینها هم احتیاج کمک دارند چه از فرهنگ. چه از راه بهداشت و مرز بزرگ کمک بشود هم در این موارد برداشته بشود البته آقایان اطلاع دارند که بلوچستان راه ندارد و چندین دفعه اینجا بنحون نمایندگان محترم بر سر کاردم البته هر منطقه ای احتیاج برادر دارد و اولین و مهمترین چیز در هر منطقه راه است و بدون راه نمیگردد. بهرچوچه آبادی نبود که اگر بلوچستان را میخواستند همین چهارمن خرمائی که دارد افلا در یک جا بکنند. بدو دیال میفرودخت همایش درحال حاضر بواسطه نداشتن راه از بین میروند بنده دیگر عرضی ندارم فقط تلفنادارم از آن نمایندگان محترم که در مورد این لایحه کمک کنند. (احتسنت).

رولیس - نظر نمایندگان محترم را جلب میکنم کلیات لایحه ضمیمه است فعلاً در مواد مرتبط مواد صحبت فرمایند. اگر پیشنها دارند در حمت فرمایند به کمیسیون میروند و در آنجا مورد بحث قرار میگردد. آقای سدری کیوان فرمایید.

کیوان - از چند نکته ای که محضراً انور همکاران معظم میقوم میقوم میگویند برای بیانته شورانگیز همکاران عزیز نیست ولی از نظر اینکه بنده نماینده دشت میباشم بلش منطقه هر شتم که ۳۷۰ کیلو متر هم مرز عراق است اگر سمرکوت میگردد ترانواجی باشد از چندین پیش بناظر اف آنه که بنده ماست هم کمیسیون زمینها پیش میانی منی قریب ۱۵۰ هزار نفر که در ۳۷۰ کیلومتر مرز ایران عراق آرا کتده هستند سمرکوت دارند حد اکثر توجه شده است و توجهی که شده برای احتسار نمایندگان کمر بر سر مرز ایران انا بنابه اراده ساری شهر بزاز ماست اما از این خالصه ایست دستور داد ششین عشایر و مرز نشینان تشسیم که در این ایامات مابوئی الآن عالیترین احصاسات شهادستی در مرز ایران عراق

تجلی دارد مرز نشینان کمال امیدواری را مابستگاموست دارند (صحاست) و نهایت امیدواری را مابستگاموایران (صحاست) داشته خواهند داشت (بهمه حملات ایشان شرکت های تاریخی متعددی در آنجا تشکیل شده که الا ان از شد میکنند کماشوراز ایران کار زار میباشند بیادریستان بکند دشت خنوا بیا را در صورتی که مرکز دشت میباشند و دیگر با اتفاقاً کماشوراز بر عهده ای میباشند (تاریخ قسمتی از ساختنهای مدارس مرزی به آجر می تبدیل خواهد شود و نیز در و اماهای زیادتری پیشانیان و مرز نشینان تقسیم میشود. در راه اوز به مسوئله سفر بر قبائل مسوئله میشود بطور کلی آنه که بنده سفر انجام آنجا میباشم مردم معلوم همیشه بقدری احصاسات وطن پرستی بقدری احصاسات شهادستی در این ایجاب از مرز زنجبانی بود که بعدی بر آن تصویر نیست (صحاست) که بنده کماشوراز در حوضه میفرماید علاوه بر این که بنده میباشم در حوضه ای دیگر است اقدامات نا آجانبائی که بنده اطلاع دارم در حوضه ماست ملاحظه فرمایند تأسیساتی که در جزیر مخازن اهدت در کجای جزایر مقابل هست به بنده ریاس توجه شده به شیلات توجه سوچه شده راههای شروع شده بنده زیاد نیست. مرز نشینان میفرموده شده که مرز نشین روز بروز زکیت بهتر بشود و مسلماً با توجه شخص شخیص علیحضرت ماهیونی که بقیه و قاطبه مرز نشینان دارند اگر نواقصی هم در زدن گیاهان موجود است بر طرف میومد اما در مورد این آقایان اطلاع دارند یک حوضه میباشند که در کتده بوده و دولت حاضر چون نواقصی در آن دیده آرد به کمیسیون اقتضای برای رفع نواقص مخصوصاً جلوی کمری از قانچا را که نمایندگان محترم پیشنها دادند تقدیم مقامات بکنند و سدری کی میگوید و این لایحه نواقصی دارد رفع خواهد شد بنده مگر عرض کردیم.

رولیس - آقای آموزگار فرمایشی دارد بنده فرمایند **آموزگار** - بنده در زمانه بکشیشنها اصلاحی دارم و از آقایان خانها بسیار تشکر میکنم که گفتات میفرمایند و در طرف این دووجه با این مشکل مرزی بر میگوئیم که در مشکلات در دووجه با این مشکل مرزی بکشیشنها

کمک ماساعت فرمودند و گفتند که لایحه کافی نیست و شاید هم نظر ایشان درست باشد اما همین بانکدم هم که قضی است که دولتها بر داشته اند کسی که بیشتر از همه شخصیتی که بیشتر از همه بفرگه بود در صد مرز نشینان بود بنده آنک علیحضرت هاسوین شاهنامه هستند (صحاست) که نسبت به تمام مردم مملکت توجه فرمایند بر مرزهای مملکت هر مردم میباشند که دارند غنچه های مبدول میفرمایند. در این دوره انقلاب گوش شده است و امر فرموده اند دولت ماست دارد اجر میکنند که سبوی در وضع زندگی مردم بوجود بیاورد بنده بنادر جنوب از این غنجات بهره مند شده ام دارند راههای میگردند همانطوری که جناب آقای سدری کیوان فرمودند بسیار استانهائی درست میکنند در ماسگاهائی بوجود میآید مداری سببوشینوس این کمک مختصر هم لازم است بقدری که مردم بوسیله دولت قبلی کرده است در دولت فعلی هم حمایت میکند و این کمک کوچک است آنقدرها اهمیت ندارد که آدم خیال بکند بسیار زیاد کمک شده است که بنده است که مردم مرز نشین در حد خودشان از محصله دولت در سال هر قریه هر کدام هزار تومان جنسی بر آید آنطرف فرود شده با سستی مواقع بشر خودشان هم فرودند و با آنها گفته اند هزار تومان از جنسی که آنجا هست برای مصرف خودشان بیاورد چه جنسی جنسی که در آنجا تهیه میشود یا آن مناطق دارد میشود از مناطق شیشین پاریس کینباز کشورهای مجاور در آرد بیاورد و جنس جنجانی که در همه مملکت هست که میلباز هالاز آن اجناسی تبار به تهران میآورد جنس ممنوعه را درود که حق ندارد مرز نشین بیاورد و پیش اجازه بنده هستند کلای مجاز هزار تومان میخرند میآورد و این هزار تومان را بلش جنجانی در صورتی بزازگانشانی قائل شده اند یعنی دولت حقوق کم کردی را میگردد سویداز کاشی را هم یک بشش یا بعضی را میبرد از حد اکثر یک ۵۰ درصد تخفیف میدهد این برای مرز نشینان بیش از صد باید و پنجاه تومان در سال تفاوت ندارد یعنی از این مقدار تخفیف اوست آقایان بیشتر میخواهد به آنها کمک بشود (یکی از نمایندگان) - این کمک بآئوری ندارد (آقای سدری) ارزش دارد باین جهت از نمایندگان که خواهش میکنند

هر طوریکه معتقدند پیشنهاد بفرمایند که بیشتر کمک شود اما درماده ۱۸ که یکی از همکاران فرمودند دولت چرا برای یک ماه عدم جزایر مین کرده و امتیاز را قائل شده و جزایر دیگر را هم برده نشده بود میگویم در این لایحه ماده ۱۸ هست که دولت هر جا دید وضع مردم احتیاج به کمک بیشتری دارد اجازه بهش میدهد که آنرا هم بشمول مقررات این لایحه بکند این جزایر که اسپر هاند جزایری است که لازم است بهشان کمک شود جنس میخواهد برای معرفی خودشان یا حتی میخوانند بداخل ایران بیاورد بهشان گفته اند آژادی بیشتری داشته باشند برای زندگی خودشان مردمی که آن جا هستند با مردم دیگری که بروند آنها زندگی میکنند در دومی هم باک همچو آزادی بوجود آمده و خیلی از ایرانهای هم در آژادی زندگی میکنند بنا بر این دومی آباد میشود در مردم آزادی زیادی جمع شده اند بیرون از ایران یا آنها آبچیان تپوات میکنند اگر این آزادی نسبی و این تسهیلات فراهم نباشد جزیره کیش و جزیره سربلی آسادی پیدا میکند و بنفع مملکت و بنفع مردم آنجاست اما جنس که از این جزایر ایران یا باقی این جزایر ایران باید داخل شود در آن بصره قید شده که مابقی جزایر هم که رایا دیده شده باستانی ۲۵ درصد تخفیف که داده اند که اگر مرز نشین خواست صرف کند و اگر کم لازم بود بداخل ایران بیاورد بهخبرها بیاورد و تبدیل کند جنس های دیگر ماباحتاج دیگری بیاورد خیلی جنس ها هست میاورند به شیراز جنس دیگری که لازم دارند بیکبرند از کربان مینگیند میر بند و معرفی میکنند هر چه بیشتر صرف باشد آنها که صاحب کارخانه هستند صاحب صنعت هستند بیشتر میتوانند محصولات خودشان را ببرند و بفروشند نه لطمه ای به تجارت میند و نه لطمه ای بتولید. پیشنهادی که بنده در این مورد داشتم یکی راجع به سامانی این جزایر بود که در این اجتنابنا چنانچه دستاورد شده است جزایر قزوین و سربلی و همدان را در صورتیکه با یاد نوشته شود فرور در مرز هندوای این است که بنده پیشنهاد اصلاحی دیگری دارم که تقدیم میکنم راجع به این که در لایحه اولیه که دولت خواست کمک کوهانان اجرا میشود در مورد احتیاجات

مردم جزایر نداشته است و این جا اضافه شده است بنده پیشنهاد حذف این جمله را دارم برای چه؟ برای اینکه جنسی که وارد میشود جنس مجاز است و باید تمام احتیاج کمر کی را بدهد و در بصره این جا هم این مطلب نوشته شده است آژادی جزایر آفانی اکثر مین هم اشاره کردند ما وقتیکه مجاز باشیم در جزایر جنس مجاز را بداخله ایران بیاوریم و تمام حق و حقوق و عوارض را ببریم چاره مانعی دارد با این امتیاز این جزایر آباد شود و بعد در بنا بر وقت کنند که بنده جنس بیاورند راجع به سیگاری جای با چیزهای دیگر که جناب آقای کیهان بهمانی اشاره فرمودند مطلق در این لایحه صدق نمیکند و چنین چیزی وجود ندارد مرز نشین حسن ندارد کالای ممنوعه ورود میدهد و از مرز نشین کسی کالای ممنوعه ورود نمیشود و از مرز نشین کسی کالای ممنوعه ورود نمیشود اما جنس که در آژادی میباشند مرزهای مأمورین را به خود مأمورین کمرگ و بلاطفانه الحیل قاچاق میشود اینها را باید جلو گیری کرد زیرا مردم شرافتند اینها نمیکند قاچاقچیانها آمدی آدم بدی هستند که در کار قاچاق فقط دنبال منافع ثروت و تحصیل پول و زد و بند هستند باید جلوی آنها گرفته شود تا تاجر و آدمهای محترم بتوانند در برابری خودی بشارت افتند که گفت باید این کارها درست و آقایان کمک کنند و موافقت کنند تا بمردم بدبخت مرز نشین تا چند سالی صد تومان کمک شود بنده این پیشنهاد اصلاحی را تقدیم میکنم تا در کمیسیون بررسی شود.

رئیس - آقای ریگی فرمایید و شدت؟

رئیس - در کلیات آخر صحبت میکنم.

رئیس - کلیات آخر ندارد ممکن است در مواد بعد صحبت فرمائید.

پیشنهادات رسیده در ماده اول فرات شد.

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میشود در ماده اول اصلاح چاپی زیر بعمل آید
اسامی جزایر قزوین - سربلی - همدان را به فرور سرری - هندوای - صحیح شود. با تقدیم احترام - آموزگار
پیشنهاد میشود در ماده اول عبارت از حدود احتیاجات حذف شود
با تقدیم احترام - آموزگار

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید بنابر زیر بماده ۱۸ اضافه شود:

تبصره - دولت مکلف است مزایای مذکور در لایحه را در کلیه جزایر و بنا بر جنوب ایران که احتیاج دارند با مزایای بیشتر تعمیم دهند.

مهندس اولاد حسین - همدانی - بوشری.

مقام محترم ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید تبصره ماده اول به ترتیب زیر اصلاح شود:

تبصره - حدود احتیاجات محل هر ساله وسیله وزارت اقتصاد تعیین و اعلام میشود و در کتب موقوفه طبق برهانه مجانی اجناس مورد احتیاج خود را با نظارت دفاتر کمر کی وارد کنند امگس که طبق این ماده مورد جزایر مذکور با توانایی هر یک در حدود وسیله بخواهند از آنها بقصد حمل بداخله کشور که در درازای سی کیلو متر مسافت از محل ورود کالا باشد اجناس وارد و انتقال دهند میباید با اهلار مستقیماً بیک از دفاتر کمر کی مجاز ساحلی وارد نموده با استفاده از بشکود کی و تسهیلات مقرر در این قانون با رعایت مقررات کمر کی و انحصار بازرگانی ترخیص کنند و الا قاچاق تلقی میشود.

سرتیپ یور

رئیس - ماده دوم قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۳ - وزارت اقتصاد با تصویب هیئت دولت میتواند برای جزایر دیگری که صلاح میدانند همین مزایا را قائل شود و همزمان با تعیین تاریخ اجرای آن کالافل در روز بعد از انتخاب ضمیم باشد ابلاغ نماید.

رئیس - نسبت بماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری

ند) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میشود در ماده دوم لایحه ثانوی مربوط بمقررات مرز نشینان اول از کلمه جزایر کلمه تقاطع اضافه شود. روحانی

رئیس - ماده سوم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده سوم - کلیه ساکنین نقاط مرزی و سواحل و جزایر ایران در نقطه ای از طرف وزارت اقتصاد با تصویب هیئت وزیران تعیین و ابلاغ خواهد شد ام از زن و مرد برای خود و عائله تحت تکفل خویش میتوانند با ارائه شناسنامه هر یک مجموعاً تا ده هزار بیل برای هر نفر در سال و با شرایط زیر کالا صادر و وارد نمایند:

الف - کلیه کالاهای که صدور آن طبق مقررات عمومی واردات و صادرات مجاز شناخته شده ام از محصول محل و محل محل باسلفه انواع طیور خاکی و غیر خاکی مشتقات آنها - تخم مرغ - حبوبات - بقولات و نشن های دیگر - برنج - کتله - جو - چاودار - آرد و بقولات آنها شانه و الیف خام یا بافته خرما و هیزم اناز و کلیه محصولات صیفی - سیگارت - تنباکو و تونون چیسق (محصولات مؤسسه دخانیات ایران) از سود بازرگانی که اجاباً در جدول مقررات واردات و صادرات برای آنها مقرر شده باشد معاف و با پرداخت کارمزدهای متعلقه و با سیرین نمودن نامه مرزی از کشور قابل صدور است.

ب - در مقابل صادرات موضوع بند الف میتواند اقلامی از اجناس مجاز مندرج در جدول مقررات واردات و صادرات را که بموجب پیشنهاد وزارت اقتصاد و تصویب هیئت وزیران تعیین و اعلام خواهد شد با رعایت کلیه مقررات و معافیت پنجماه در سد از سود بازرگانی مقرر محض نماید.

از سهمیه ده هزار بیل مذکور در این ماده پنج هزار بیل برای هر نفر در سال از کلیه سود بازرگانی و حقوق و عوارض کمر کی و غیر کمر کی معاف خواهد بود.

تبصره - در واردات مبادلات مرزی را میتوان در استان مرزی مربوط فرور و یا هر نقطه از کشور با برهانه پایتیه کمر کی حمل نمود.

رئیس - نسبت بماده سوم نظری نیست؟ آقای همدانی

صائبی فرمائید.

مهندس صالحی - در موضوع را بنده میخواستم اینجا با شما آقایان برسانم و این توضیح پیشنهادی که دارم تقدیم مقام ریاست میکنم موضوع اول در بند الف در مورد صدور هیزم است که در قانون جنگلهای کوه

سال ۱۳۳۸ تصویب مجلس شورای ملی رسیده، تصدیر مواد و قانون زبور که آن قانون بدقراحت بکنند، صدور مجوز و تقاضای ارتداد است. ممنوع است این ماب از نظر حفظ جنگلی که صدور مجوز است که این قانون برین بندها بود، بموجب تصدیر مواد ۸ قانون جنگل که عیناً نقل شده و، صدور هیزم و ذغال از کشور ممنوع است در صورتی که تخلف جنین بنفع سازمان جنگل ملی، بیطرفی است و بر این آئین جریمه از مرتکب اخذ خواهد شد؛ بنابراین کلمه هیزم بمانند همین قانون تقاضای حذف از ماب میبکند. مطلب دوم اینجاست نبره ایست که ذکر شده و اردات و مبادلات مرزی را میتوان در استان مرزی مربوط مصرف یا بخرن فطه از کشور بایرود یا نه پت کمر کی حمل نمود قسمت بالا و همین تیسرا یک هست برای این است که مزایای برای مرز نشینان قائل شده اند. در صورتیکه اجناس اضافی داشتن طبق مقررات ترخیص بکنند وقتی که ترخیص شد فروش این اجناس در هر جای مملکت مجاز است در این مرز نشینان میتوانند بخرن فطه از مملکت بیرون یعنی اجناس را کسود و باز گانی و حقوق کمر کی است و باید در اختیار داشته متنبی کمتر قائل شده اند. دیگر دان پت به به اینها ضرورتی ندارد چنانکه مزاحمتی فراهم بکنند. بنده پیشنهادی در این زمینه دارم که تقدیم مقام ریاست میکنم.

رئیس: نظر دیگری نسبت بماده سوم نیست (الطاری نشد) پیشنهادات رسیده قرائت میشود.
(شرح بر قرائت شد)
ریاست محترم مجلس شورای ملی
پیشنهاد مینماید تیسره زبور بماده سوم از لایحه مربوط بمعافیت مرز نشینان از مقررات صادرات و واردات کشور اضافه شود.
تیسره ۴ - ساکنین جزایر و نواحی مرزی که مدتی خارج از کشور اقامت داشته اند میتوانند برای هر سال توقف موقتی در خارج، معادل ده هزار ریال کالا با معافیت های مندرج در این لایحه وارد نمایند.
بناقدیم احترامات - امان الله ریگی
پیشنهاد میشود در ماده سوم بعد از عبارت جزایر ایران نشاعام مرزی اضافه شود.
بناقدیم احترام - آموزگار

تیسره زیر به بند الف ماده سوم اضافه شود
محدولات صیفی محل که در معرض فساد قرار میگردد بدون هیچگونه تشریفاتی باید فوراً بخران خواهد بود.
بناقدیم احترام - آموزگار
ریاست محترم مجلس شورای ملی
پیشنهاد مینماید که در بند الف ماده سوم بعد از سیکرت - کلمه کابریز اضافه شود.
مهندس معینی زند

مقام محترم ریاست معظمه مجلس شورای ملی
احتراماً پیشنهاد مینماید ماده سوم بقرین زیر اصلاح شود:
ماده سوم - کلیه ساکنین نقاط مرزی و ساحل و جزایر ایرانی در مقابل کلیه اظرف وزارت اقتصاد باصوب هیأت وزیران بنین و ابلاغ خواهد شد. ام از زن مروری که متکامل کلمه خود هستند برای خود و عائله تحت تکفل خویش میتوانند با ارائه شناسنامه عسک دار - صادر از منطقه مرزی مربوط بیا داشتن سابقه سکونت معادل یکسال مالیاتی در منطقه مرزی در سابقه کمتر از سی کیلومتر از محل سکونت هر یک مجموعاً ناده هزار ریال برای هر نفر در سال باش از افزیز کالا صادر معادل آن کالا وارد نمایند.
بناقدیم احترام - کیهان بغضانی

ریاست محترم مجلس شورای ملی
چون لایحه اصلاحی دولت مربوط به مرز نشینان کشور قابل اهمیت است پیشنهاد مینماید - شرح زیر اصلاح شود:
اول - حدود محل و آمار نفرت ساکنین مشخص شود.
دوم - برای جلوگیری از استفاده غیر قانونی دیگران مبلغ هر محل شرکت سهامی از خود ساکنین محل تشکیل و دو سه بیات مدیره این شرکت به انتخاب افراد شرکا خواهد بود.
چهارم - اساننامه این شرکت که دارای مقررات خاصی است نیز نظر کمیسیون اقتصاد مجلس شورای ملی با موافقت وزارت اقتصاد تنظیم و پس از تصویب مجلس شورای ملی بموقع اجرا گمارده شود - علی رحمانی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید که از لایحه مقررات مرز نشینان:

۱ - تیسره بنده ۲ - کلمه «هیزم» از آخر طار چهارم بند الف ماده سوم حذف شود.

مهندس حسن صائبی

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید: پیشه‌وران ساکن نقاط مرزی و جزایر از تاریخ تصویب این قانون برای مدت سه سال از پرداخت مالیات معاف بشوند. عزت الله اوزار - محمدمعلی آموزگار

رئیس: ماده چهارم قرائت میشود.

(شرح بر قرائت شد)

ماده چهارم - مرز نشینان برای مبادلات مرزی ارائه کارت بازرگانی معاف میشوند و از تهمذری را با مسئولیت خودشان باید بیاورد و مدارک که تمهیداً انجام داده اند از حق استفاده از مزایای مبادلات مرزی و حق صدور مجدد محروم خواهند بود.

رئیس: نسبت بماده چهارم نظری نیست؟ آقای دکتر حسینی.

دکتر حسینی: تمهذ مرزی را بفرمایند توضیح بدهند که چیست؟

رئیس: آقای دکتر صائبی.

دکتر صائبی: (معاون وزارت اقتصاد) - تمهذ مرزی همان تمهذی است که میگردد و در پیشرف هم محدود است بده هزار ریال در سال منقضات هم ندارد. احتیاط قبلی هم لازم ندارد برای اینکه در مقابل جنس صادره تمهذ میکنند که جنس بداخله کشور بیورند.

رئیس: آقای فولادوند.

فولادوند: پیشنهاد اصلاحی دارم اجازت فرمائید توضیح عرض کنم.

رئیس: بفرمائید.

فولادوند: با اجازت مقام ریاست نمائندگان گذر منتر پیشنهاد اصلاحی را میخوانم.

ماده چهارم - مرز نشینان برای مبادلات مرزی ارائه کارت بازرگانی معاف میشوند و تمهذ مرزی را با

مسئولیت خودشان باید بار ارائه شناسنامه عسک دار خود که صادره از منطقه مرزی محل سکونت باشد. بیاورد و مدارک که تمهذاً انجام داده اند از حق استفاده از مزایای مبادلات مرزینان محروم خواهند بود. امیر حسین فولادوند این را بنده تقدیم متنبی محترم مجلس میکنم. تمام اینها البته منظور کلمه بقوم مرز نشینان است وقتی دولت با کلینجی لایحه ای میآورد البته تمام افراد مملکت با اطلاع و در اثر میل به خدمت بک پیشنهاد این میکنند و تحت تأثیر این لایحه قرار میگیرند بک عده مستر شد که از استفاده خود و خود آقا با مرز نشینان هم همچنین توقع دارند که خدمتی که شده است بیشتر هم بشود ولی مثل همیشه با یسسی کرد که اسان چغامالانوجه حقیقی وجهه منصفی

هر چیز را بدست بیارند و پیشنهاد بنده هم برای این است که واقعاً حق بقدر ابر سه موضوع دیگری هم که پیشنهاد شده این است که برای این مورد همچنین موارد و قوانین دیگر در مورد امور دیگر بکلمه ای همیشه بیاورد از تری و رشاد هستند که در کمین مردم ندر و بیچاره هستند و میدانند چون اینها مستمند هستند میروند حقوقشان را بشن بخش میروند. برای سوا استفاده این است که مامسی داریم که خود ساکنین مرز برای بک چو حفظان کیفیت از اینکه فخرشان را بفرزندانی و اگر مآلاً با این تشریفات و باین خرده دینی هانها هم آنها را بفرین بندهای دیگر مربوط بخودشان است ولی منظور بنده این است (احسن).

رئیس: پیشنهاد آقای فولادوند را که خودشان خود نامه تقدیم بنیم قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ماده پنجم - بازرگانی مرزی و جزایر ساحلی کشور که طبق مواد (۲) و (۳) مشمول مقررات این قانون میشوند با نظرات دولت بومشغله (۳) و (۴) تقسیم میگردد که از طرف وزارت اقتصاد اعلان خواهد شد. مرز نشینان متعلقه ۱ برای آلاغانیکه بتوانان مبادلات مرزی مخصوص ماده چهارم این قانون وارد مرتما بندهای پنجاه مورد فقط بیست و پنج درصد سوا بازرگانی مقرر را پرداخت خواهند نمود.

تیسره - وزارت اقتصاد باصوب هیأت دولت مجاز است لایه الاقضا نسبت بتقسیم بندی متعلقه ۲ و تعدیم

نظر نموده و مراتب را با تعیین تاریخ اجراء آنکه لاقلاً بیست و نه روز از آغاز تصویب باشد یا بشرط آنکه به مصالح مزانشینان برساند.

رئیس - نسبت بماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

بماده ۵ اضافه شود:

هر یک از مزرانشینان میتوانند در سال دو کیلو جوی بدون اختلاس برای مصرف شخصی وارد نمایند. آموزگار

رئیس - ماده ۵ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ششم - ساکنین بنادر ایرانی و جزایر ساحلی در قضاقتی که وزارت اقتصاد خواهد نمود میتوانند اضافه مزریمان صادرات میادلات مریزی با اطلاع قبلی اداره کمرگ محل بمسافرین یا کارکنان کشتیهای متوقف در آبهای ساحلی هر نوع ۶ لای مجاز متدرج در جدول مقررات واردات و صادرات را در مقابل دریافت ارز قبلی خرید بانک ملی ایران فرخته و با آنکه آنرا بالای مجاز ترمویش نمایند.

تقریر - بالا آنکه طبق این ماده از مسافرین یا کارکنان کشتیهای خریداری میشود و پرداخت کیلوهقوق و عوارض و کار مزدهای کمرگی و غیر کمرگی و سود بازرگانی از کمرگ ترخیص خواهد شد.

رئیس - نسبت بماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد هم رسیده ماده ۵ قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده هفتم - هر یک از ساکنین قنطاط مریزی و جزایر ساحلی ایران که با گذرنامه یا اجازه مریزینان از مرفعات ممنوع مسافرین که در قافون ترم فرقه مقررات واردات و صادرات ساله مالد گذر است استفاده نمایند.

رئیس - نسبت بماده ۵ نظری نیست؟ آقای آموزگار

آموزگار - در ماده ۵ بنده هوشتم اطلاع نمایند

درک برسانم که اگر موافق باشد عیارات اصلاحیه بنده ۵ بشود ما مردم دردم آبران آن که در دستنقل با نظرف

خلیج رفته اند اینها در حال حاضر طبق این ماده ساکنین قنطاط مریزی شناخته نمیشوند ولی اهل قنطاط مریزی هستند وقتی که برگشتند بایران که دارند بر میگردند باید در کرد در صورت مملکت خودشان زندگانی میکنند هر سال میروند

و میآیند آنطرف تجارت میکنند اینها حق داشته باشند از این مقررات استفاده نکنند مشکلی که امکان دارد پیش بیاید این است که اینجا گفته شده اشخاصی که با گذرنامه بر میگردند بطرف مریزینان و غیر مریزینان

نیود مریزهای ما آرزای ترم بود مریزینها میفرینند آنطرف خلیج برای کار با علم و غیر با اجازه موخر اینها گذرنامه

دردست ندارند یعنی ترم مریزینها اجازه موقت فرینند و بر میگردند و سبیلها هم که سوار میگردند منظم نیود

اینها گذرنامه در دستشان رست اما وقتی که بر میگردند و مریز مریزین این افراد که چند سال در آنجا میباشند هستند و میخواهند بایران برین گردند اگر هم احیاناً گذرنامه نداشته باشند با توافق مقامات محلی دولتی حکومتی

آنطرف که تصدیق میکنند که اینجا چه تاریخی در آن قنطاط میبوده اند و ارائه شناسنامه داشته باشند از این مقررات استفاده میکنند این را میخواستیم پیشنهاد کنیم که کسی بمراجعت مردمی که در آنطرف مریز هستند شود.

رئیس - آقای مهندس سائینی

مهندس صالحی - آقای معاون وزارت اقتصاد توضیح بدهند که مقررات ممنوع مسافرین چیست؟

رئیس - آقای دکتر سیاهی

دکتر سیاهی (معاون وزارت اقتصاد) - مسافرین کسی است بایران بر میگردد که گذرنامه ندارد حق واردات ندارد و سبیلها را که متعلق بخودشان است و در حدود زندگی و شأن خودشان هست در صورتیکه مستعمل باشند حق دارند بدون پرداخت حقوق مریز کمرگی و عوارض وارد کنند که اگر بخواهند تا ۱۵۰ تومان حقوق مریز بپردازند تخفیف میدهند و بقیه حقوق کمرگی را از شان میگیرند.

رئیس - نظر دیگری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد هم رسیده ماده ۵ قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده هشتم - جانوران موتور لتنها و کشتیهای شرابی و بلیت که در سواحل جنوبی و فتو آمد میگردند علاوه بر استفاده از مزایای مذکور در ماده ۵ سه بار میتوانند از آلاهاییکه برای مصرف خود یا بعنوان سوقات همراه میآوردند تا یکپولار ریال از معافیت حقوق و عوارض نیود

بازرگانی استفاده نمایند. استفاده از معافیت در سال از سه بار تجاوز نمیشود کرد.

رئیس - نسبت بماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

پیشنهاد میشود در ماده هشتم اصلاح زیر بعمل آید: بجای جانوران کارکنان کشتی و بجای کهنه از ریال

ینجهزار ریال نوشته شود.

بفردم احترام - آموزگار

رئیس - ماده ۹ قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده نهم - وزارت اقتصاد مأمور اجرای این قانون است.

رئیس - نسبت بماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

در است محترم مجلس شورای ملی

ایشناج پیشنهاد میشد که بنمبره ۵ زیر بشوینامه شماره ۹۱۶ - ۹۱۷/۱۹ دولت اضافه شود:

تقریر - به اجناس که بعنوان مبادلات مریزی وارد میشود باید منحصر ب مصرف مریزینان برسد که در ضماص ۵۰ کیلومتری ساکن باشند و چنانکه بتوانند بداخله کشور حمل نمایند با حقوق کمرگی و سود بازرگانی را که از بپرداخت نمایند.

ب. ارقام آلاهای مورد نیاز مریزینان با توجه

با احتیاجات آنها و حمایت منابع و تولیدات کشور تعیین کرد.

ب. تعداد نفوس واقعی ساکنین مریزی از طرف مقامات صلاحیتدار آمارگیری و اعلام گردد.

محمد دهیوم

رئیس - لایحه و پیشنهادات برای مورد دوم به کمیسیونهای مربوط فرستاده میشود.

۴. اعدای نهایی و تصویب لایحه قانونی اصلاحی

واصله از مجلس سنا راجع به معافیت مریز کمرگی

یک بنسبه اسباب بازی اهدائی کشور آمریکا

بگذرنامه بیمارستان بنگاله نیکوکاری و ابلایغ دولت

رئیس - لایحه ۱۳ از مجلس سنا رسیده مربوط به معافیت یک بنسبه اسباب بازی اهدائی از کشور آمریکا

به دوگان بیمارستان بنگاله نیکوکاری، قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

در است محترم مجلس شورای ملی گزارش کمیسیون شماره ۵ مربوط به لایحه شماره

۲۱۸ - ۲۱۹/۱۹ دولت راجع به تصویب نامهها

راجع به معافیت کمرگی یک بنسبه اسباب بازی اهدائی از کشور آمریکا بیکه دوگان بیمارستان بنگاله نیکوکاری که

شمن شماره ۵۱۲۴ - ۱۳۲۳/۴ از آن مجلس محترم به

مجلس سنا ارسال شده بود در جلسه روز دوشنبه هیجده

آبانماه ۱۳۴۳ مطرح و فوریت برای آن پیشنهاد و

بدو فوریت و بعداً لایحه که اصلاح شده تصویب مجلس

سناریسد.

اینک لایحه قانونی مزبور بضمیمه ارسال میشود.

رئیس مجلس سنا - مهندس ترغی نامانی

رئیس - اصلاح پیشنهادی مجلس سنا: در متن مصوبه مجلس شورای ملی بود است: وزارت اقتصاد اجازه داده میشود.

پیشنهاد اصلاحی مجلس سنا شده است: عمل وزارت اقتصاد نباید میشود

رئیس - نسبت باین اصلاح رأی میگیریم: خانها

آراء و آرایه‌ها موافقت خواهش می‌کنم قیام فرماید (آکر) بر خاستند. تصویب شد. نسبت به لایحه با ورقه اخذ بای می‌نمود.

(اسامی نمایندگان به ترتیب آبی و سیاه منشی اعلام در جدول معلق اخذ رأی بعمل آمد)

آقایان: دکتر زعفرانلو - خواجہ نوری - خان
دکتر یارسانو - خانم چهلپانی - دکتر زهروردی - دکتر
یزدان پناه - بوشری - کنگرلو - دکتر وحید بنا -
برگی - مهندس ارفع - مهندس صالحی - دکتر محمد
وزیری - نوسلی - پزشکی - مهندس آصفی - دکتر
رسوائی - دکتر مدنی - مهندس عدلی - مهندس جلالی -
دکتر اجیبی - کسرائی - مهندس اسدی سمیع -
مهندس زر آفر - نامنی - مهندس اخوان - ادیب
سمعی - فرچراولو - باغفیضه - دکتر صاحب قلم -
شاخوی - البرزی - محدث زاده - نیالان - میراد -
مهندس کاشگر - مهندس باخانو - مهندس نوری - دکتر کاشانی - برگی -
نصیری - دکتر ریش - کورس - میرهادی - دکتر
المونی - انشالی - دکتر موقی - مهندس ریاضی آمینی
خرابی - حادقی - دکتر یسکانکی - دهمی - تیمسار
نکوزاد - تیمسار هامبولی - دکتر امامی - اوزار - خانم
نقیسی - باخانو - دکتر فراکرلو - آبراهیمی - دینی
سلطان احمدی - زرگر زاده - بسزندی - حق شناس -
مبارکی - مهندس جلالی نوری - میرافضل - صالحیان -
چهارشاهی - حبیبی - دکتر عدل طباطبائی - روستا -
خشایانی قلمه جوئی - قنسام مرادی - حکمت یزدنی -
یادگوات - متولی بانسی - سرلیپ یور - کلاتر هرمزی -
کیوان - نوربخش - نهرانی - فیمبی - تیریزی - مهندس
کیا - آموزگار - طالب زاده رودسری - چهارنگیری -
دکتر کالالی - خانم دکتر دولشاهی - یورد ادبی - علی
مرادی - زهتاب فرد - کبیری - رجستانی - بهنادری -
کیهان یغمائی - حیدر صالحی - دکتر سعید حکمت -
جارید - مهندس مینوی زند - مری - امیر احمدی -
دکتر شفیق امین - مهندس مینوی - فولادوند - مهندس
مناکم - مهندس صدقیانی - صادق احمدی - دکتر رضمانی -
(آراء و مأخوذه شماره شد نتیجه بقرار زیر اعلام
گردید.)

**هـ مذاکره در گزارش شور اول کمیسیون دادگستری
راجع به حل اختلاف بین وزارت راه و شرکتمستقیم
و بین بانک ساختمانی و شرکت چی دونیو به حکمت و
اجراع مجدد به کمیسیون**

رئیس - شور اول گزارش مربوط به حل اختلاف بین
وزارت راه و شرکتمستقیم و بانک ساختمانی و شرکت
چی دونیو مطرح است فرات می‌شود.

(شرح زیر قرائت شد)

گزارش شور اول از کمیسیون دادگستری
مجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۲۳ آبان ماه ۱۳۲۳
لایحه شماره ۶۶۶۴ - ۱۳۲۳/۱۹/۱۷۰ دولت در مورد
ضوابطنامه شماره ۶۹۹۴ - ۱۳۲۳/۱۹/۱۷۰ راجع به حل اختلاف
بین وزارت راه و شرکتمستقیم و بانک ساختمانی و بانک
ساختمانی و شرکتمستقیم و دولت در شماره ۴۲۰
است مطرح و بشرح زیر تصویب نمود. اینک گزارش آراء
بمجلس شورای ملی تقدیم می‌دارد.

ماده واحده - بدولت اجازه داده میشود اختلاف
بین وزارت راه و شرکتمستقیم در مورد عملیات انجام
شده در ساختمان مسافری ایستگاه راه آهن مشهد و اختلاف
بین بانک ساختمانی و شرکتمستقیم چی دونیو در مورد انجام
ساختمانهای اترت و اختلاف بین بانک ساختمانی و شرکتمستقیم
شرکت کوسترا کور جان برلون (C. J. B) در مورد
عملیات ساختمانی کارخانه کوبنیامی مرو دشت را از
طریق داری قطع و فصل نماید.

توضیح - طرز اشتباه ادواریه این طریق خواهد بود
که هر یک از طرفین با کذا در اختصاص تعیین میکنند و
در صورتیکه داور هسای اختصاصی در رأی توافق نکردند
منتقاً با کذا در مشترک تعیین میکنند و اگر در انتخاب داور
مشترک موافقت حاصل نگردند رئیس دیوان عالی کشور داور
مشترک را تعیین خواهد نمود.

انتخاب داور اختصاصی می‌تواند طرفین را از انتخاب

هما باید بنا تصویب هیئت داوران باشد.

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر حسینی

رئیس - کلیات این لایحه مطرح است. آقای
میرافضل فرمایند.

میرافضل - با اجازه آقایان محترم در مورد این
لایحه در وقت مربوط به بنسکه کدوشیپانی و صنایع
پتروشیمی بنده خواستم مخصوصاً در این مورد مطلبی را
بر عرض رسانم. بطوریکه آقایان اطلاع دارند ساعت دوازده
دوشنبه همین هفته بنامیدهان دولت ایران کنفرانس
بین المللی پتروشیمی در تهران تشکیل شد همگی کنون نیز
در جریان مذاکرات هستند، بنده خواستم آقایان را در
جریان کار راجع به بنسکه پتروشیمی قرار بدهم. البته
در ابتدا در این کنفرانس که روز دوشنبه تشکیل شد با هم
شاهنامه مظهر بود که هوارامه و جمیع مملکت ما در
جهت و بخصوص از جهت پیشرفتهای اقتصادی برایشی قدرت
و استقلال مملکت ما هستند (صحیح است) این دعوت از
طرف دولت ایران آمد و بعد آمد و فرمایشات رئیس محترم
دولت انتقاد شد.

باید انشاء عرض کنم حضورتان از گزارفت مملکت
ما آملیور که باید و شاید در سابق استفاده نمیشد و گاز نفت
بصورت ماده ناپدید آتس میگرفت و از بین میرفت و آراء
میسوزانند یعنی میریزند در معادری خارج از نسیانست
نفت و آتس آتس میزدند و از بین میرفتند ولی در سالهای
گذشت بخصوص در سال ۱۳۲۳ که بنسکه نصیر ۳۶ قانونی بودجه
سال ۳۷ قانونی از مجلس گذشت و دستگام هائی
بنام بنسکه پتروشیمی بوجود آمد که بموجب آن
اجازه داده شد بدولت وقت که دستگام بنام
پتروشیمی در مملکت ما تأسیس کند. از آنوقت
ما از گزارفت استفاده می‌کنیم. البته استفاده از گزارفت
بفدقی اهمیت دارد و برپارزشی است که بعضی ممالک من جمله
مملکت ما را اینسکه نفت ندارد در صنایع پتروشیمی
در حدود ۵ هزارخانه در آنجا موجود است مگر استفاده
را از آن میکنند. در مملکت ما نیز که از دوران سابق شاید
بمواتان ندمندان استفاده از نفت می‌کنیم در این گزارفت
حق است که استفاده را می‌کنیم ولی متأسفانه تا این سوات
استفاده چنانکه بنسکه بنسکه بنسکه بنسکه بنسکه بنسکه
پتروشیمی تشکیل شده با کمال خوشحالی از هنگامه بر بنسکه
یعنی تأسیس آن از زمان حکومت و ریاست دولت

جناب آقای دکتر فقیار و آقای مهندس شریف‌مافی وزیر صنایع و معادن آن زمان در سال ۳۷ موجود آمد و در اثر مساعی و بلاغۀ ارباب رفاه در اجرای مونیات اغلیحضرت هایدون نداشتند این مؤسسه بصورت بسیار آبرومند و خوبی برای توسعه صنایع معلقات با و یکی از کمپهای مؤثره بر اقتضای مصلحت است و در استفاده قرار گرفته است این مؤسسه پیشتریشی کمپهای فوق‌العاده مؤثری می‌تواند بملکت مالکند ، قبل از آن هم بوسیله سازمان برنامه اقداماتی شده بود که مؤسساتی در این زمینه بوجود آید شاید از طریق هم بتوانند کارهای بکنند ولی بعدادای آنکه بشکند کوشیمیائی در این آن تأسیس شد از طرف سازمان برنامه کارخانگی که توسط سازمان برنامه خریداری شده بود بصورت صنایع دولتی وزارت صنایع و معادن آتوقت تحویل داده شد . برای اطلاع آقایان باید عرض کنم از کارگرفت محصولات و صنوعات مختلف بدست می‌آید و یکی از آنها عین مواد مصنوعی پلیاستیکلیغیره است کهدر خارج ملاحظه می‌کندید . در دسترس عمومی میباشد و کارخانه‌ای هم بنام پولیکا در شهر صنعتی کرج از سابق تأسیس شده و در آن خمیر مایه‌ای که بنام پولیکا از کارگرفت بدست می‌آورند از این خمیر مایه پولیکا مصنوعات مختلفی مانند لاشیات مصنوعی و پلیاستیک و اشیائی از این قبیل بدست می‌آید ولی با اینکه این خمیر را از کارگرفت صنایع دولتی نمی‌گرفتند و اشتیاق به جمع‌آوری آن سنگه آهن و سوخت ماده آلی مثل نفت بدست می‌آید مع الوصف این خمیر را از خارج بزمی ایتالیای وارد میکنند . این خمیر را کهدر کار میکنند برای مصورت خام در دست مؤسسات بازرگان داخلی قرار میدهند و آنها این مصنوعات را که میبینند بصورت کله و بشقاب و نظیر اینها تهیه میکنند و قیمت گران می‌فروشند و در اختیار مردم میگذازند ، در صورتیکه دولت خودی کارخانه‌ای دارد که میتواند تمام اینها را تهیه کند و در دسترس مردم بگذارد .

ولیس - این مطالب که مربوط به عمل اختلاف نیست . **میر افضل** - بنده خواستم از یکی از مواد این پایه که فراتر فرمودند و مربوط به عمل اختلاف بشکند پیشتریشی بود استفاده کنم و بعنوان موافق صحبت کردید میخواستم اطلاعاتی را بر عرض آقایان برسانم . اضافه بر

آن خواستم این تذکرا را اوداشتم که از این مؤسسه که این مؤسسه مربوط به عمل اختلاف هست استفاده نمیکنیم و بنده میخواستم اینجا استفاده کنم و از دولت خواهش کنم از این مؤسسه که الان داردرش مجلس آمده بنحو جالبتر و بیشتر استفاده بشود . بنده فکر میکنم اکثر آقایان اطلاع داشته باشند بنده پیشتریشی که لایحه‌ای منظور محل اختلاف آقایان بمجلس تقدیم شده مؤسسه است و کوشیمیائی که بوسیله کرد پلیاستیک بهترین مصنوعات پلیاستیکی و لوله‌های آب کفیر قابل فساد و فوق‌العاده با استه و بادوام است و برای لوله کشی کارگرفته شده استفاده میشود ولی چون عرضه نمیشود در بازار مردم از آن استفاده میکنند . این خدماتی است که برهبری شاهنشاهی محبوس بدست افرادی علاقمند و مهندسان مثل جناب آقای دکتر فقیار و مهندس شریف مافی پایه گذاری شده است مقیده بنده از صنایع پیشتریشی و محصولات آن هم از نظر کوشیمیائی و انواع کوه‌های متنوع برای مناطق مختلف مملکت وهم از جهت تهیه کرد پلیاستیک چنانچه فایده‌های فراوانی در این آن در دسترس مملکت ما موجود است باید حد اکثر استفاده بشود ولی چون در اصل صنوع در لایحه بعینش نشده بود خواستم عرضم را که تلاک محظوظ می‌باشم بنده پیشتریشی میاستحضر مجلس محترم در تمام بنده موافق با این لایحه بود و نظر موافق داشتم . **دکتر المونی** - ممکن است این توضیح را بدهند که چه اختلافی هست و میتران اختلاف چه میفلسف است و در چه موردی است این را آقایان معاونان وزارت ارشاد توضیح بدهند که چه اختلافی اصولاً هست ؟

ولیس - آقای دکتر کجایی .

دکتر گنجی (معاون وزارت راه) - بنده باز است اجازه اذعان بر اینست که کمبود اختلافی که بین وزارت راه و شرکت صنعتیشتن هست عرض آقایان میراسم‌مسأله مربوط به ساختن اینسنگه را در آن شهر است در دیوماس بر نامه کربوزرات را بطوریکه در چندین سال پیش تنظیم شده بود این بود که درمهندسانک اینسنگه را در آن شهر بزمی ۶۰۰ هزار متر مربع جمعاً ۳۰ هزار متر مربع بنای زیر ساختن باشد . کنند بعد که در آن افتتاح شد با توجه امکانات اقتصادی و توسعه اقتصادی آینده توجه شده است که در دست مهندسان است و این دست بنای آن است که در دست مهندسا قریب ۲ میلیون متر مربع وساختهاش

را در حدود ۸ هزار متر مربع دفتر گرفتند و نقشه‌ای طرح شد که در ایران از نظر ساختنایی سابقه داشت و بنا شده بود که یک مؤسسه خارجی را گذار کنند ساختن این جارا وقتی ساختن با تمام رسید چون در ضمن ساختن چندین نوع کفش کارخنده شد . دست آخر با شرکت کاشانیکی با همی مستئین بود که سازده بود در حق اینسنگه را در آن بومیدانی که مورد اختلاف بود در حدود ۳ میلیون ۳۰۰ هزار بود مبلغ قطعی آنرا بنده اینجا دارم و الان عرض میکنم مبلغ ۱۰۰ میلیون و ششصد و پنجاه هزار را در مورد مطالعه شرکت صنعتیشتن بود و ۸۱۲۰۳۳۸۸ ریال مملفی بود که وزارت راه در نظر بود به پردازد و برای نفارت این بود مبلغی کهدر حدود ۳۰ میلیون ۲۰۰ هزار بود دولت ناچار بود با استفاده از رای حکمیت استفاده کند و حکمها که معین شدند بعد از یک کیسویونی خبر در حدود سقف مبلغ مورد اختلاف مورد توافق طرفین واقع شد و معلظ هم از نظر وزارت ارشاد شده است رایع سه کوشیمیائی و آن مطلب دیگر البته بنده اطلاع ندارم (یکی از نمایندگان منطارتش یا یکی بوهی) نفارت این رای با یکشرکت فرانسوی دیگر بود اسم شرکت سکوریتاش که مدام بر رای این یک لایحه خاصی در مجلس دارم که اجازه بدهند این شرکت خارجی نظارت فنی این ساختنها و کنترل نقشه‌ها انجام بدهد .

ولیس - آقای مهندس بهودی جنابمایل مخالفید ؟

مهندس بهیودی - مخالفم .

دکتر المونی - بنده هم مخالفم .

ولیس - آقای مهندس بهودی فرمایید .

دکتر مهندس بهیودی - حق این بود که بنده نمایندگان دولت هم در مجلس تشریف داشتند و نسبت به اختلافی که بین کاشانیکی و مفاطمه کار موبوطه و همچنین بین کارخانه کوشیمیائی و مفاطمه کار موبوطه است بمجلس توضیح میدادند که مجالس با هیئت بیگتر تفریدی میداد که این بناوری ارجاع شود این کارهیمنظور که فرمودند کاری است تمام شده از نظر وزارت راه حکم هم تعیین کرده و قطع میخواستند یک مجوزی بگیرند و بمقتضی اینسنگه اصح نیست

را در آقای معاون وزارت راه سؤال میکنم و از آقای مهندس وزارت دارائی هم که اینجا تشریف دارند اگر اطلاعی از آن موجود و دیگر دارنده بر عرض مجلس برسانند الا شما در تمام قراردادها بین بانک مادمای دارد که اگر اختلافی پیدا شد بموجب این ماده رفع اختلاف می‌کند چطور با مستئین قرارداد شده نقد کردید و این مادمای که در قراردادها پیدا شده نقد کردید بنده در وزارت دارائی اینجائی که هم اطلاع دارم بایک مفاطمه کار ایرانی قرارداد بسته بودید برای ساختن ربرینا اولاً چطور شد ۶۰۰۰ متر دزبرینا بکمرتیه به ۶۰۰۰ متر بالا رفت و این مادمای بداند چون سقف این بنا همانطور که فرمودید مبلغی که مورد مطالعه صنعتیشتن هست ۱۰۰ میلیون ریال است یعنی ده میلیون تومان شفافظ بود سقف میخواست باید یک مؤسسه صنعتیشتن بدهید حالا تمام بنا چندتر تمام شده بنده اطلاعات دقیقی از اینسنگه ندارم بنده اطلاع توضیح فرمایم بنده که چطور شده صنعتیشتن با آنکه آن قرارداد خاصی کرد آن بوهی انمامه مورد نظر در شست و مفاطمه کار ایرانی در این وسط نکلیش چه بود و چکاره بود چون شما همه اختراش را برای ۶۰۰۰ متر برینا بنده اضافه گذاشته بود و شرکت ایرانی برینا برینا بود چطور در یکشرکت خارجی آمده و بنا از ۶۰۰۰ متر به هشت هزار متر رفته تریب مناصه و قراردادش چه بوده اینها مسائلی است که باید مجلس روشن بشود بتوانانند نمایندگان را بنده بدهند که با ارجاع بود باوری باشنوا و اینکه نمایان ما فرمودند که این مؤسساتی است و ساختن موفیق شکی در شست ساختن اینسنگه مشهد هم مقیده و لازم است ولی هیچگاه مجلس نیست که بیاید بخورد ولی در حدود یکسوم مقول و یکسوم بوهی باید اینبویست و در حدود یکسوم مقول و یکسوم بوهی کارارش داشته باشد والا ما باید مادمای اینجا بودی را در دور بریزیم و در صرف امدادی یک مفاطمه کار و عمل اشتعایی که ممکن است خدای نکورده در دستگاه شده باشد ولی بمفاطمه کار بدهیم .

ولیس - آقای دکتر گنسی .

دکتر گنجی (معاون وزارت راه) - بنده بجهت سوال آقایان که مهندس بهودی با بد عرض بر نامه که در نامه ۹۸ آیین نامه معاملات دولتی حکمیت در قراردادها دولتی

منتهی شده و این ترتیب اگر اختلافی بین مؤسسات دولتی و بخش قطعه کاری موجود باشد باقی می‌ماند. بموجب یک تصویبنامه به حکم مبادی مجموع کرد در قرارداد های وزارت راه و مأمورین دارم که اگر اختلاف شش‌ماهه می‌کند. اما راجع به اینکه فرمودند که مقدمه کار برای این میان چو چغنی داشته باشد اصل قرارداد و میزان کار ساختن اینکه راه آهن خیلی بیشتر از این مبلغ بود که مأمورین در صورت مستقیم بدفع نامه کار برای هم یک موسسه ای باسم مهندسان راه و مأمورین که هم از این امر بیگانه اند که توسعه دهند ساختن راه و همچنین تصدیم میگردند که مقصد این ساختمان از این یک نوع پوشش خاصی تهیه کنند که در این سابقه نداشته این وقت در کار و کنترل نشدند با یک متقاضی فرعی دولتی میگرداند که در این امر با شرکت مستقیمین شرکت می‌نمودند در حقیقت متقاضی شرکت مستقیمین جرئی از متقاضی در زیرگری بود که شرکت لاتا بر نه شده ویس از تکمیل ساختمان بمانت نوع خاص راه و سطلت اینکه لازم بود یک کونای خاصه یعنی دقیق تر آن در محاسبات انجام بشود و خدمات اضافی پیش میاید که آن خدمات اضافی در اصل قرارداد در ایش بین نشده بود که این اختلاف بین وزارت راه و مستقیمین وجود آمد که فعلا با حکمتی حل می‌شود مثل اینکه آقای مهندس پرویدی خودشان ترغیب می‌شوند.

رئیس آقای میرفتحی: در این باب شایسته؟

مهندس ارفع: قسمتی از عرضی که بنده میخواست عرض کنم گفته شد مسأله اول که مبنایست مجلس روشن باشد و باینکه بصیرت و روشنائی بتواند رأی موافق یا مخالفت نسبت به این لایحه بدهد اینست که مراد اختلاف بین این کمیته با دولت باشد که فعلا کار روشن بشود در مورد وزارت راه تا حدودی جناب آقای معاون وزارت راه توضیحاتی دادند و در دو مورد دیگر آنرا مطلب برای ما که گفتیم و مهم است که مورد اختلاف چیست ؟ مدعی چه کسی است چه جویش آمد کرده که این اختلاف پیش آمده مسأله دوم اینستکه در قراردادهاست که منتهی میشود معدولای یک ماده خاصی میگرداند برای اینکه بهیمنمو اختلافاتی بماند که بیشتر کم میکند رفع مسئولیت اگر این ماده در این قراردادها وجود

داشته که مبنایست طبق آن ماده عمل بشود و احتیاجی به قانون خاص و مراجع هم مجلس ندارد اگر این ماده بویست است تصدیق می‌کنم درستگاه دولتی ما را ساختن این همه مشاررین حقوقی و بورلوات حقوقی و دستگامان عرض بشود و اول آنها هم برای دولتی که در راه و اولتایم دادند و میشود معلوم است که تکلیف قرارداد را تنظیم کند و توجه باین مطالب ممکن است که اگر بعد اختلافی پیش آید بوجه نحل آن اختلاف باید حل بشود بعد عرض دارم این میگردم که در این قراردادها هیچکدام از این موارد پیش بینی نشده باشد قاعدتاً مبنایست بوده به محاکم حقوقی و آنجا رفع اختلاف بشود حالات در صد اینستکه بعضی آنکه بمعنا کم حقوقی مراجع بدواری مراجع کند امر با بدواری قرارداد در طرف دارد تنها دواری ایران نیست طرف مقابل راهم باید در نظر گرفت که آیا طرف مقابل هم ارجاع بود زیر اخوتش کتبی ضایعات داشته موافق باین دادن هست باینست اگر موافق نیست در آن دولت ایران نیست که این کار را بکنند چون قدرت داشته دارد اختلافات دارد باید طبق لایحه ای بگرداند که آقا تو که صاحب حق هستی من بموجب این قانون کار را بدواری ارجاع می‌کنم و در وزارت راه خود معین می‌کنم اما در این ترتیب عمل خود شورای امینسایر کار نامه می‌شود اما کنویری منتهم دارای منابع طبیعی بسیار زیاد و برای بداری استفاده از این منابع کار کشانشان قلی و سرمایه‌های خارجی استفاده کنیم اگر محیط امنی بوجود نیاید و در کمالیها و شرکت های که بدولت ایران سرور کار دارند حسن نیتکنند که در یک محیط امنی درانند فعالیت می‌کنند اینست که این خودهاست که محیطی وجودی برای سرمایه گذاری و برای استفاده از این منابع که به نفع ما خواهد بود ایجاد میگردانیم برای این نظر بنده می‌بایست دولت این موارد را روشن کند آیا این دآوری مسیح بوده ؟ یا عبارت بود با بودیه اگر با رضایت خود کرده آبدارین کار عملی ملک و دولت ایران معلوم شده با بخاندی نکرده بلک اوتاناز اضافی است که معایب کمیاتی خارجی میدهم در موارد دیگر هم غیر از وزارت راه در مورد کرد شیمیائی و اختلاف بین بانک ساختمان و شرکت جنوری هم من تا موضعی است

توضیح کافی داده‌اند و نظر بنده ما نمیتوانم باین رأی موافق بدهم نه مخالف.

رئیس: آقای دکتر المونی بفرمائید.
دکتر محمد زویری: همنش مخالف صحبت میکنند.

رئیس: شما موافقید ؟ (دکتر محمد زویری: بله.)
موافق. آقای دز آقایی دکتالمونی بار مائید.

دکتر آقایی: بنده تصور می‌کنم اساساً آعدن این لایحه در مجلس موردی ندارد برای اینکه مجلس شورای ملی در همین مورد یعنی در بارهای اجرائی دولت همین حکم میکند بنده نمیتوانم باینست دولت چنین تصویبنامه ای در مجلس آورده و از مجلس اجازه میخواند که اجازه حکمتی بدهد در یکی از قوانین بوجه که در گذشته از این لایحه در مجلس موردی ندارد برای اینکه مجلس حکمتی است بدولت اجازه داده شده که در مواردی که بین دولت و بانک شرکت یا موسسه ای اختلاف هست کار به حکمتی ارجاع بشود مگر حکمتی خاص و در صورتی است که این لایحه را بمجلس آورده باشد بنده تصور می‌کنم

بنده اساساً با حکمتی بین یک مؤسسه دولتی و مؤسسه خصوصی شخصاً مخالف هستم و از این کار هم خاطر اینست که بدی دستگامان دولتی ما وجود دارد و در کار موارد وقتی حکمها تعیین شدند همیشه راهی بنزد دولت داده شده باید بگویم که با یک تألف اینطور است که در این مورد می‌شود که هم در این لایحه گذشته قید شده بسیار اساسی و مهم است که مجلس شورای ملی قبل از اینکه به تمام این موارد روشن بشود قبل از اینکه این مرقع بین دولت و بخش خیال میکند که ما بتوانیم برای بدیم برای اینکه ما نمیتوانیم بدولت اجازه بدهیم در حق دولتی که ممکن است اختلاف راه به حکمتی رجوع کند و اجازه این حکمتی راهم مجلس بدهد و بعد مسئولیتش بهیمن ما میدهد که اسامه اخلاقی در این کار نداشته مثل در مورد ساختمانیهای ارتش در سالهای اخیر در روزنامه‌ها می‌بینیم و خوبانی که عدای از افسران ارتش را بستان سو استفاده در همین مورد دارند بعد که میکنند و مسکوم هم ندانند عنوان هم این بوده که در این کارخانه ضایعات های از سو استفاده شده وقتی بانک چنین مواردی

وجود دارد چطور میتوانیم باین بدیم که این موردی که مسلم است در حق وزارت گامای مملکت ما هم روشن است که سینه استفاده شده این مورد به حکمتی ارجاع بشود بعداً باید باینکه باینکه در مجلس شورای ملی آنرا تجویز کرده و اجازه داده است همین وضع در مورد کارخانه کرد شیمیائی هم هست البته همینطور که جناب آقای میرافشان توضیح دادند بنده هم معتقد و همه ما معتقد هستیم که مملکت ما احتیاج دارد به توسعه صنایع بخصوص صنایع پتروشیمی آنان هم مملکت ما کنفرانسی برای این کار هست ولی وجود توسعه صنایع پتروشیمی بهیمن بوجه مجوزی نخواهد بود که این کار راه های با کمیابهای خارجی در این مورد منتهی شده مائید بانک هم در انجمنوزیرینک است اصلاً بدست ما بلع زیادی و شاید بناحق به بانک کمیاتی خارجی باشد این مورد هم عرض کردم در مورد حکمتی خاطر اینست که در این مورد بوقتی در شرکت معاملات خارجی بود در چند مورد حکمتی شخصاً رسیدگی کرد و با کمال تألف باید اذعان بکنم که کارهای ما در آن قسمت‌ها مورد توسعه بناحق راهی بنزد دولت و بقیع قطعه کار داده بودند (مهندس کمانگر - چرا تصدیق فرمودید ؟) بنده تعجب کردم پولش راهم ندانم بر نه امش هم موجود است و بعدا کس نمی‌تواند باینکه راهی حکم هم صادر شده بنده نمایان می‌کنم که عرض کردم اگر باینست موارد مستوفی داری و بزرگتر از مطالعه هم همیشه داری بنزد دولت بوده و همین جهت است که در سابق خود دستگامان دولتی این حق را داشتند و خود وزارت خانه در قراردادها موافق می‌گشتند که اگر اختلافی پیش آید به حکمتی ارجاع شود. اینقدر در این موارد به ضرر دولت رأی داده شده که آمدند در یک لایحه بوجه یک نمره ای گذاشتند که معضایند ارجاع بدواری تا بویستنامه دولت باشد در یک مدت طولانی باین نتیجه رسیدند ولی حالا دارند از مجلس اجازه میگردانند این لایحه سهیمن بوجه برای شخص من قابل قبول نیست و مخالفم رأی مخالف هم خواهم داد چون نمیتوانم موارد اختلافی چیست و چه مسئله است و پولش را بچند باید بدهند. قرارداد چه بود فرماً

اگر بک فرادای و معایبون تومان بومان بود آنوقت سه میلیون ۸ میلیون ۱۰ میلیون تومان بخواهند اضافه بدهند این برای ما کافی است بقدره نهضت این لایحه باید به کمیسیون برگردد و از همکاران عزیزم خواهش می‌کنم که به لایحه باین مهم بی‌مدون اینکه روشن شود، نباید تامل بدهند و تقاضای کمیسیون این را بپذیر کرده بی کمیسیون (خواج‌نور) بیه کمیسیون برگردد. ادر کمیسیون توضیحات می‌دهند اگر دولت از آن نصدای که در بوجه دارد و در صلاحیت هیأت وزیران است و بتوانند با تصویب نام چنین اجزای بدهی بدهند این در شان دولت است دولت این اجزای را بگذارد اگر اینطور نیست و حقیقتاً احتیاج به تصویب مجلس است در این لایحه مدلل و موجه بانگه ارقام باورناتوق می‌شود ما باید به رأی داد (صحیح است) چند نفر از نمایندگان. لایحه مجدداً به کمیسیون فرستاده شود.

رئیس آقای ذکتر متمدن‌دویری هم که موافق هستند نظرشان را بفرمایند. آقای ذکتر متمدن دویری بفرماید.

ذکتر متمدن‌دویری - بنده می‌خواستم با اجازه مقام ریاست و همکاران محترم در زمینه موافقت با این لایحه عرض کنم چون یک قدری در حقیقت حمله شد و ایرادهای گرفته شد که بنظر بند جنبه دیگر موضوع هم که بایستی مورد توجه قرار بگیرد آنگونه که باید و شاید مورد توجه قرار نگیرد البته بنده مخالف نیستم که این لایحه مجدداً به کمیسیون ارجاع شود برای مطالعه بیشتر و این چندنگاهی عرض آقایان لازم دانستم برسانم یکی از آقایان در اینجا خرده گرفته‌اند که اینکار درست نیست زیرا اینکار اجتناب‌ناهمه و حالا آمده‌ام معمولی بگیرند ما الان دهه اولشان نیست که به این‌گونه لواط رسیده که می‌بینیم و مورد مذاکره قرار میدهیم عملی است که در مورد ۶۵۰ صوبه با قانونی دوران فترت که در مجلس ۹۱ آمده شده است مقداری از آن صوبه‌ها را در رسیدگی کرده‌ام و مقداری هم در آن در دستور کار کمیسیونهای مجلس سابق استوائیهم یکی از آنهاست بنابر این عمل غیر صحیح واقع شده است و این لایحه نیز من سایر اوضاع آید می‌شود عرض دیگری که خواستم

اختصاصاً اشاره کنم یکی از اصول اساسی اداره امور کشور ماسال افسال قوا است اما اگر بنا باشد اینها که نوشته‌ام بعنوان قوم مقننه مملکت و اضاع مجلس بنواهم به نام جزایات کار قوم مجریه دخالت مکنند صورتی بکنم عمل صحیح نباشد و از حدود وظایف و مسئولیت های اساسی و اولیه خودمان بعنوان قوم مقننه عدول کرده‌ام و عنقریب سه‌دهم اینکند که دولت باید و نمود جزایات فرادای قیامین هر کدام از دستگاه های مختلف را هر بار مفاصله کاری با هر شرت می‌باید و بعضی مواز جرحه تا کل رسیدگی و بکنیم و به‌یستیم که در فراداد موالاژم که باید گنجینه‌ها صورت هست بایست است این اموال کسب و نامت و باید دنبال چنین مسائل و مطالبی باشم (ذکتر رهزوری چشم‌سته که بنده در این مجلس مطالب کلی و اصولی را باید ازین مطلع باشم چون جزایات فراداد های قیامین دولت و مفاصله کار برای کار های مختلف اجداد نگار می‌کنم بوجهی من لوجه وظیفه مجلس شورای ملی نیست که وارد جزایات بشود پیش‌ریزی در فراداد اگر چه خارجیه شده بود دیگر حالا نمی‌آید برای اینکه معمولی از مجلس کسب بکنند پس این موضوع در فراداد نبوده و با آنگونه که باید و شاید پیش بینی نشده جناب آقای معلون وزارت راه در مورد ساختن اینسکه این کار در وقت توضیح دادند که در اثر تغییر و تحولی که در وقت عمومی و اجتماعی کشور بوجود آمده بود احتیاج داشته است که اقتضا و مستضات اینسکه را ما آهن متحد توسعه بیا بکنند و تغییر داده شود در نتیجه این تغییر هزینه بیشتری تحصیل شده است و در نتیجه داشته است و پوی بیشتری بضرر رسد و خرج شود و برای این موضوع ارجاع به‌دوای ضرورت پیدا کرده برای اینکه قبلاً باوریش پیش نبوده این هزینه‌های اضافی قابل پیش بینی بود قبلاً در همان فراداد اولیه گنجینه می‌شود بعداً موضوع اختلاف پیش نیامد و در اینجا کار ارجاع بدواری می‌کنند موضوع دیگری که بیان شد این است که آیا طرف فراداد ما حاضر است بدواری ارجاع شود یا حاضر نیست ما این را باید می‌دهیم چه جای دنیا این درس است که اگر کار به‌دواری ارجاع بشود باید طرف مقابل فراداد هم باشد یعنی که را

بزرگ گرفتند که تومسوز باید کرد برای ارجاع شود این کار در مورد کار با ساختن را ما آهن متحد ابقی کرد دولت مورد رسیدگی هم اگر انجام نشده باشد معلوم است این مجوز را گرفت برعهده دولت است که کار را با دواری حل کند البته طرف فراداد هم باید رضایت بدهد اگر رضایت داد موضوع بدواری ارجاع می‌شود و الا نه. موضوع دیگر این بود که اظهار شد این مطلب احتیاج به کسب مجوز از هیئت وزراء است که موضوع ارجاع به‌دواری است به مجلس شورای ملی یکی از همکاران عزیز این مجلس از اشاره فرمودند بنده تصور نمی‌کنم بنظرو باشد در کشته‌های خود ایشان بود دلیل مخالف این فرمایش وجود داشت و آن اینکه در یکی از اوراق مربوط به بوجه بدهی بود است که دولت میتواند بدواری ارجاع بکند پس بخواهم سابقه کسب مجوز باین ترتیب احتیاج هست الا در کمیونی سابقه کسب خاندان حق ندارند بدواری مراجعه کنند در موالاژم خود هیئت وزیران میتواند اجازه بدهد) با نظر تقدیر در این مورد خاص چون بای یک باشد شرت کار خارج در دین بود است در وقت موافق قانونی در موقع خودی در موقع فرات صادر کرده است و خواسته است که با استفاده از اختیارات بنایش کلی و عمومی اینگونه قبضه بیا بکنند که برای این مورد با معمولی خاص این چنین شرت های خارجی دیگر است و شاید هم حق تقدیر نیز گم است این است که خواسته‌اند این آن کسب مجوزی از مجلس شورای ملی نشود این بنظر بنده جای تشکر دارد و جای ایزادی نیست این یکی اینکه ما صاحب متاع مملکت بهتر محفوظ باشد برای اینکه رقم براق هم بزرگی است و خواسته‌اند نمایندگان ملت هم اطلاع داشته باشند و اینکار با اطلاع اهل انجمن شده باشد اما بطوریکه عرض کرده بنده ما ارجاع مجدد این لایحه به کمیسیون هیچ وجه مخالف نیست می این مطالب را خواستم عرض برسانم که اگر یک طرف قضا را ما صحبت می‌کنیم بوجه خود فرار می‌دهیم طرف دیگر قضا می‌دهد که عادت باشد از متضامی که اینسکه دارد اینجا بروی صحبت شد بنده شاید آبیوتق لایحه ببرد و در این مطالعه بیشتر به کمیسیون بنصوم که سه فرقه عنوان مخالف صحبت کرده بودند و لازم بود جهت مشت لایحه

هم توسط دکتر پیش صحبت شد و این را بنده واضح کافی دانستم بخواستم این موارد را بر عرض رسانم (ذکتر المونی) - بی‌طایفه اعمالم .

رئیس چند نفر از آقایان اجازه صحبت خواسته‌اند ولی اگر خانها و آقایان اجازه بدهند لایحه بر کرده بی کمیسیون رسیدگی بیشتر شود (بناشد گان صحیح است) بنابر این رأی می‌گیریم باینکه لایحه مجدداً به کمیسیون مربوط برگردد و مورد رسیدگی قرار بگیرد. خانها و آقایانیکه موافق قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

۶ - اعلام وصول و طرح و تصویب يك فورت لایحه قانونی واصله از مجلس سنا راجع به تاسیس مرکز آمار ایران

رئیس - لایحه است که از مجلس سنا رسیده راجع بتاسیس مرکز آمار ایران که قرائت میشود.

(شرح رایت قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی گزارش کمیسیون شماره ۹۰ مربوط به لایحه شماره ۴۹۰ - ۱۳۳۳/۳۱۸۸ دولت راجع به تاسیس مرکز آمار ایران که یک فورت آید در جلسه ششم خرداد ماه ۱۳۳۳ تصویب مجلس سنا رسیده است در جلسه روز چهارشنبه بیستم آبان ماه ۱۳۳۳ مطرح و به تصویب مجلس سنا رسید. اینک لایحه قانونی مزبور ضمیمه ابفاده میشود.

رئیس مجلس سنا. مهدی تریفانامی

رئیس این لایحه در مجلس سنا با یک فورت تصویب شد این جا هم یک فورت آید مطرح میشود لایحه قانونی قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

قانون تاسیس مرکز آمار ایران

ماده ۱ - از تاریخ تصویب این قانون اداره کل آمار عمومی وزارت آمار کشور متشخص و بنام مرکز آمار ایران وابسته سازمان برنامه خواهد بود.

ماده ۲ - وظایف مرکز آمار ایران عبارتند از: **الف** - وضع معیارها و بیان تعاریف و تعیین روشها و دستورهای آمار

ب - تهیه طرح و اجرای برنامه ها و طرحهای آماری و آماری گیری نمونه ای و انجام کلیه آماری گیریها در سرشمارها.

ج - تجزیه و تحلیل و نتیجه گیری و انتشار آماری های جمع آوری شده

د - انتشار سالنامه آماری حاوی کلیه آماری های کشور.

ه - انجام خدمات آماری برای وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی محلی.

و - تهیه و اجرای برنامه های کارآموزی برای تعلیم آماری گران و کارشناسان مورد نیاز خود و سایر دستگاه های آماری کشور.

تفسیر - سرشمارهای عمومی نفوس بموجب فرمان همایونی طبق ترتیبی که هیأت وزیران تصویب و مقرر میکنند انجام خواهد شد.

ماده ۳ - کلیه وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی باید جداگانه و بر سر تمامه های رایج که برای آماری گیری تهیه مینماید قبل از اجرای طرح برای جلب موافقت بمرکز آماری ایران ارسال دارند و از روشها و تعاریف و معیارها و دستورهای آماری هر مرکز مذکور تبعیت نمایند و همچنین نتیجه آماریهای جمع آوری شده را در اختیار مرکز آماری ایران قرار دهند.

ماده ۴ - کلیه وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی مکلفند هر نوع اطلاعاتی که مورد احتیاج باشد در اختیار مرکز آماری ایران بگذارند و همکاری لازم را در جمع آوری آماری انجام دهند.

ماده ۵ - وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی مکلفند برای انجام سرشمارهای عمومی نفوس کلیه وسایط نقلیه و وسایل مخابراتی مورد نیاز را با تصویب هیأت وزیران رایگان در اختیار مرکز آماری ایران بگذارند.

ماده ۶ - علوم ساکنان و اتباع ایران مقیم خارج مکلفند بمرستهای مربوط به سرشمارها و آماری گیریهای نمونه ای یاغی صحیح بدهند. اطلاعاتی که ضمن آماری گیریهای مختلف از افراد جمع آوری میشود منحصر مآورد خواهد بود. جز برای تهیه آماری کلی و عمومی نباید مورد استفاده قرار بگیرد. اطلاعات جمع آوری شده از افراد

بهروجه در مراجع قضائی و اداری و مالیاتی قابل استناد نخواهد بود.

ماده ۷ - مرکز آماری ایران طرحهای سرشماری نفوس را در هلال یکم اردیبهشت سالانه که در علم پنجم میرسد و کلیه آماری گیریهای کشاورزی و صنعتی و بازرگانی را طبق آیین نامه ای که تصویب هیأت وزیران خواهد شد انجام خواهد داد.

ماده ۸ - هر مرکز آماری ایران مکلف است برای تسهیل امر سرشماری و آماری گیری و نحوه استفاده ادارات دولتی و محلی از خدمات آماری مرکز آماری ایران آیین نامه های لازم را تا پایان سال ۱۳۴۳ به هیأت تصویب هیأت وزیران بموقع اجرا بگذارد.

ماده ۹ - برای تعقیب و مجازات متخلفین از مقررات این قانون و آیین نامه های مربوط بان از طرف دولت لایحه ای تنظیم و بمجلسین تقدیم خواهد شد. لایحه مربوط از تصویب کمیسیون مشترک دادگستری مجلسین موقتا تا تصویب نهائی قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۱۰ - انتصاب رئیس مرکز آماری ایران بمنزله حقوق اوبه پیشنهاد مدیر عامل سازمان برنامه و تصویب هیأت وزیران خواهد بود.

ماده ۱۱ - امور حسابداری و مالی و استخدامی مرکز آماری ایران تابع آیین نامه ها و مقررات سازمان برنامه خواهد بود.

ماده ۱۲ - آیین نامه تشکیلات اداری مرکز آماری ایران با تصویب مدیر عامل سازمان برنامه قابل اجرا است.

ماده ۱۳ - کلیه دارائی و تمهیدات و اموال و اسناد آماری اداره کل آماری عمومی از وزارت کشور بمرکز آماری ایران منتقل میشود.

ماده ۱۴ - وزارت کشور مکلف است آموخته از کارمندان ارباب کل آماری عمومی را که مورد نیاز مرکز آماری ایران میباشد بمرکز مزبور منتقل نماید و بقیه کارمندان ارباب کل آماری عمومی با بودجه مربوط در اختیار وزارت کشور باقی خواهند ماند.

ماده ۱۵ - آیین نامه کفر متخلفین از مقررات قانون آماری و سرشماری مصوب آبان ماه ۱۳۳۵ کمیسیونهای مشترک کشور و دادگستری بمجلسین لغو میگردد.

ماده ۱۶ - کلیه آیین نامه های اجرایی این قانون از طرف سازمان برنامه تنظیم و پس از تصویب هیأت وزیران قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۱۷ - کلیه قوانین و مقرراتی که با معاد این قانون مغایرت دارد ملغی است. لایحه قانونی فوق مشتمل بر هفده ماده و یک تبصره در جلسه روز چهارشنبه بیستم آبانماه یکهزار و سیصد و چهل و سه شمس تصویب مجلس سنا رسیده است.

رئیس مجلس سنا - منتهی شریف امامی
رئیس - فوریت این لایحه مطرح است نظری نیست آقای دکتر عدل طباطبائی مخالفید؟

دکتر عدل طباطبائی - خیر، قطعاً خواستم تذکری عرض کنم.

رئیس - ملا فوریت مطرح است. نظری نیست بقدرت نیست؟ (نظاری شد) بقدرت لایحه را میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواست میکنم قیام فرمایند موافق قیام نمودند) تصویب شد. به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۷ - اعلام وصول یک فقره لایحه قانونی از مجلس سنا

رئیس - لایحه دیگری از مجلس سنا رسیده که برای اطلاع نمایندگان قرائت میگردد.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شماره ۳ مربوط بلاسحه شماره

۱۱۵/۷/۱۹۵/۱۳۴۳ دولت راجع صدور چک در جلسه

روز چهارشنبه بیستم آبان ماه ۱۳۴۳ مطرح و بتصویب

مجلس سنا رسید. اینک لایحه قانونی مزبور منضمه ایفاق میشود.

رئیس مجلس سنا - منتهی شریف امامی

رئیس - بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۸ - قرائت دستور تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - دستور جلسه آینده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش کمیسیون محاسبات راجع به تفریق بودجه

۱۳۴۱ مجلس شورای ملی. شماره چاپ ۱۱۰

رئیس - لوابج دیگری هم که در دستور امروز بوده

است و مطرح نشد است طرح آن بیجلسه روز یکشنبه

موکول میشود جلسه امروز را با اجازه خانها و آقایان

ختم میکنم جلسه آینده ساعت ۵ صبح روز یکشنبه خواهد

بود.

(مجلس ساعت یازدهم و پنج دقیقه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - منتهی عبداللاریاضی